

Lietuvas
karaliene Marta
bija latviete

3. lappusē

Valsts iestāde
atļauj piesārņot
Līvānus

4. lappusē

Demogrāfiskā
situācija
novados
2012. gadā

7. lappusē

Svētki Latgales aktīvākajiem senioriem

● Svētki Latgales aktīvākajiem senioriem. Foto: A.Šņepsts

Uz pozitīvi emocionāla viņa, sirsniņā gaisotnē piektdien, 11. janvārī, Preiļu novada kultūras centrā aizritēja Latgales pensionāru tikšanās, uz ko bija aicināti aktīvākie seniori — pensionāru biedrību valžu pārstāvji. Ciemiņi ieradās no Dagdas, Daugavpils, Sīļukalna, Naujenes, Ludzas, Viļāniem, Balviem, Rēzeknes, Līvāniem, Jersikas, Vārkavas, Krāslavas; bija pārstāvēti arī Preiļu seniori. Savus vecos ļaudis pavadīja pašvaldību domju priekšsēdētāji vai darbinieki.

Sarīkojuma dalībniekus sveica Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, isumā iepazīstinot ar galvenajiem novada ekonomiskās, kultūras un sociālās jomas rādītājiem. Ciemiņus uzrunāja arī Preiļu novada pensionāru

biedrības valdes priekšsēdētāja Irēna Timošenko.

Latvijas Senioru alianses valdes priekšsēdētājs Jāzeps Janiševs, sveicot klātesošos, atzina, ka priecājas par pirmo šāda veida sarīkojumu Latgales aktīvākajiem senioriem, kas nenogurstoši darbojas uz entuziasma pamata, un izteica cerību, ka turpmāk tādi notiks katru gadu. Alianses vārdā par ieguldīto darbu pasākuma sarīkošanā viņš teica paldies Preiļu novada pašvaldības vadītājam Aldim Adamovičam, kā arī darbīgākajiem Latgales senioriem.

Latvijas Senioru alianse valdes sēdē ir apstiprinājusi Pateicības medaļu. «Mēs uzskatām, ka tāda medaļa mums ir vajadzīga,» teica Jāzeps Janiševs, «un tā tiks piešķirta par ilggadīgu darbu un īpašiem nopelniem pensionāru labā.» Pateicības medaļa tika pasniegta Preiļu novada pensionāru biedrības valdes

priekšsēdētājai Irēnai Timošenko. Medaļu saņēma arī Latgales reģionālās pensionāru apvienības valdes priekšsēdētāja Zofija Zujeva — cilvēks, kas ilgus gadus nesavtīgi strādājis pensionāru labā.

Zofija Zujeva savā uzrunā uzsvēra, ka priecājas par tik kuplu pensionāru pulku, kas ieradies Preiļos, tāpēc paldies pelnījuši gan paši pensionāri par uzdrīkstēšanos mērot tālu ceļu, gan organizatori, gan arī novadu pašvaldības, kas nodrošināja vecajiem ļaudīm iespēju ierasties Preiļos. Bet vislielāko pateicību viņa teica «mājas tēvam» — Preiļu novada domes priekšsēdētājam Aldim Adamovičam un arī Preiļu pensionāru biedrības vadītājai Irēnai Timošenko, jo viņas vadībā seniori veikuši lielu darbu, lai sarūpētu skaistos svētkus Latgales pensionāriem.

Turpinājums 2. lappusē.

Ls
1,60

Laikraksta
"Novadnieks"
kalendāru
2013. gadam
var nopirkt
redakcijā
Brīvības ielā 14,
Preiļos.

ZIŅAS

Aglonas vidusskola aicina piedalīties Naaizmērstulei veltītā Latgales lauku skolu jaunrades konkursā

13. februāris ir pēdējā diena, kad dalībnieki var iesniegt savus jaunrades darbus Naaizmērstules (Rozālija Tabine) 122. dzimšanas dienai veltītajam konkursam, informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Naaizmērstules — savdabīga, interesanta cilvēka, spožas personības latgalešu literatūrā — 115. dzimšanas diena bija sākums skolēnu jaunrades darbu konkursam, ko 2005. gada novembrī izsludināja Aglonas vidusskola. Šogad, 20. martā, Latgales lauku skolu jaunrades konkursa noslēgums notiks jau astoto reizi. Konkursa tēma «Paleidzi man, mums, pīnōkumu tai izpildeit, ka caur tū man laiceigais lobums un myžeigō laime nōktu.»

Konkursa organizētāji aicina iesniegt jaunrades darbus līdz 2013. gada 13. februārim (pasta zīmogs vai e-pasts: aglonasvsk@pvg.edu.lv). Dalībnieki var būt lauku skolu skolēni, kuru darbus vērtēs vairākās grupās: 5. — 7. klase, 8. — 9. klase, 10. — 12. klase.

Konkursa mērķis ir ieraudzīt skolēnu domu un pārdzīvojumu atklāsmi jaunrades darbos, kā arī mudināt skolēnus ikdienā saskatīt skaisto un savdabīgo, sekmēt pieredzes apzināšanos Latvijai — vērojot, analizējot, izvērtējot pārdomas par tendencēm sabiedrībā. Labākie darbi vai darbu fragmenti (pēc žūrijas ieskatiem) konkursa noslēgumā tiks nolasīti, kā arī darbus apkopos jaunrades žurnālā.

Kontakttālrunis informācijai Aglonas vidusskolā 653-21373; M.Pušņakova — 26446978, e-pasts monika.pusnakova@inbox.lv.

Atzīmēs Roberta Mūka 90. dzimšanas dienu

Riebiņu novada Galēnu pamatskolā 18. janvārī notiks dzejnieka, filozofa, reliģiju vēsturnieka Roberta Mūka 90. dzimšanas dienai veltīta konference. Programmā paredzēti Roberta Mūka memoriālās istabas vadītājas Martas Bindukas ievadvārdi, Riebiņu novada domes pārstāvju uzruna, uzstāšanās par tēmām «Roberts Mūks par dvēseles likteņiem modernajā pasaulē», «Mūks: atmiņas un meklējumi», «Latgaliskuma marķieri Roberta Mūka dzejā», «Mūks par pasaules galu», «Roberta Mūka dzejas fenomens» un citām. Lektorī: Latvijas Universitātes profesore, Saeimas deputāte Janina Kursīte, Latvijas Universitātes profesors Igors Šuvajevs, Rēzeknes Augstskolas docente Ilga Šuplinska, Valentīns Lukaševičs no Daugavpils Universitātes, profesore Maija Kūle no Latvijas Universitātes, literatūrkritiķe Anda Kubuliņa, Jēkabpils Valsts ģimnāzijas latviešu valodas un literatūras skolotāja Kristīne Modnika. Skanēs arī dzeja un dziesmas ar Roberta Mūka vārdiem. Konferences sākums paredzēts pulksten 11.00.

Roberta Mūka 90. dzimšanas dienai veltīts arī Latvijas skolu jaunatnes radošo darbu konkurss «Ir pienācis laiks iztaisnot Greizo ratus, /Lai, tajos braucot, nebūtu jākratās», kura noslēgums paredzēts 16. janvārī pulksten 13.00 Galēnu pamatskolā. Savukārt 17. janvārī pulksten 9.30 Roberta Mūka muzejā notiks Riebiņu novada skolu audzēkņu konkurss «Iepazīsti Robertu Mūku!».

Uz pasākumiem aicināti visi interesenti. Roberts Mūks dzimis 1923. gada 14. janvārī Galēnos, aizgājis viņš pasaulē 2006. gada 6. janvārī, urna ar mirstīgajām atliekām guldīta Galēnu kapsētā.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Par strīdus objektu kļuvusi Saeimas lūgšanu kapela

Atteikums novadīt lūgšanu Saeimas kapelā sadusmojis kādu hinduistu pārstāvi, kurš plānojis ierasties Latvijā un meklēt lūgšanu vietu. Kristieši, kuri izmanto kapelu, citu konfesiju pārstāvjus tur ielaist nevēlas. Saeimas namā lūgšanu kapela izveidota 90. gadu beigās. Tā veidota kristīgās tradīcijās un ar kristīgo konfesiju garīdznieku līdzdalību. Svētbrīžus šeit vada luterāņu, katoļu un baptistu mācītāji, kuri uzskata, ka citu reliģisku rituālu veikšana kristiešu lūgšanu vietā nebūtu pieļaujama. Saeima atteikumu ļaut hinduistu pārstāvim novadīt rituālu Saeimas kapelā pamato ar to, ka citu reliģiju ienākšana kristiešu kapelā varētu aizskart to ticīgo deputātu jūtas, kuri apmeklē šo lūgšanu vietu. Atteikums novadīt rituālu Saeimas kapelā ir sadusmojis hinduistu pārstāvi Radžanu Zēdu, kurš valsts augstākajām amatpersonām atsūtījis vēstuli ar aicinājumu labot šo situāciju un ļaut arī citām reliģijām, ne tikai kristietībai, būt pārstāvētām Latvijā. Arī sociālantropologs Klāvs Sedlenieks uzskata, ka citu konfesiju pārstāvi Saeimas kapelā būtu jāielaiž. Klāvs Sedlenieks, sociālantropologs: "Neviens nevar noteikt, kura ir pareizā reliģija, kura būtu vairāk jāpielūdz vai jāpraktizē; ja jau tāda vieta ir izdomāta un izveidota, tad jābūt tai, lai visu reliģiju pārstāvi var vadīt savus rituālus." Tikmēr ticīgie deputāti uzsver, ka Latvijā galvenā reliģija ir kristietība un šo kārtību nevajadzētu mainīt. Kristiešu mācītāji svētbrīžus Saeimas kapelā vada ik ceturtdienas rītu pirms Saeimas sēdēm. Gadā Saeimas kapelā vidēji notiek 35 svētbrīži, un tos apmeklē aptuveni 10 deputāti un Saeimas darbinieki.

Šogad tiks pārceltas divas darbdienas 23. un 30. decembrī, kas iekrīt starp svētkiem

2013. gada 23. decembra darbdiena, kas ir pirmdiena, taču iekrīt starp brīvdienām un svētku dienu, tiks pārcelta uz 2013. gada 14. decembri, kas ir sestdiena. Savukārt 2013. gada 30. decembra darbdiena, pirmdiena, tiks pārcelta uz 2013. gada 28. decembri, kas ir sestdiena. Darbdienu pārceļšana attiecas uz no valsts budžeta finansējamo institūciju darbiniekiem, kuriem noteikta piecu dienu darba nedēļa no pirmdienas līdz piektdienai. Vienlaikus ar rīkojumu ieteikts visām pašvaldībām, komersantiem un organizācijām, nosakot darba un atpūtas laiku, ievērot attiecīgo darbdienu pārceļšanu. Darbdienu pārceļšanas mērķis ir elastīgāk un efektīvāk organizēt darba norisi valsts budžeta finansējamās institūcijās un atpūtas laika izmantošanu 2013. gada decembrī.

Pērn pirktais bezrecepšu medikaments — «Ibumetin»

No bezrecepšu medikamentiem «Mēness aptieku» tīklā pērn ar vairāk nekā 350 000 pārdotiem iepakojumiem pirktais ir pretsāpju līdzeklis «Ibumetin», informēja «Mēness aptieku» tīkla pārstāve Zaiga Barvida. Salīdzinot ar 2011. gadu, «Ibumetin» pārdošanas apjoms pērn «Mēness aptieku» tīklā pieaudzis par aptuveni 11%. Nākamais pirktais bezrecepšu medikaments ar aptuveni 100 000 pārdotiem iepakojumiem ir «Mezym», kura pārdošanas apjoms, salīdzinot ar 2011. gadu, pērn pieaudzis par 3%. Tam ar nedaudz mazāk par 100 000 pārdotiem iepakojumiem seko «Validols», kura pārdošanas apjoms, salīdzinot ar 2011. gadu, pērn pieaudzis par aptuveni 4,2%.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem — 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

*Domas ir magnētiskas, un katrai no tām ir savs vilnis.
Kad domājat, domas tiek raidītas Visumā,
kur tās magnētiski pievelk sev līdzīgo.
Viss pārraidītais atgriežas pie avota — pie jums.*

Latgales un Lietuvas tematiskie ciemi audzēs muskuļus

Latgales un Lietuvas kopprojekta laikā popularitāti ieguvušie tematiskie ciemi, vairāki no kuriem ir arī Aglonas, Līvānu un Preiļu novadā, šogad turpinās darbību un attīstīsies. Kādā veidā ciemi audzēs muskuļus, informē Latgales plānošanas reģiona projekta «Tematiskie ciemi» vadītāja Kristīne Ivanova.

Latgales plānošanas reģions sadarbībā ar Radvilišķu rajona (Lietuva) pašvaldības administrāciju ir uzsācis Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta LLIV-306 «Tematiskā biznesa attīstīšana un tematisko ciemu komandu iespēju paplašināšana Latgales un Radvilišķu reģionos» īstenošanu.

Projekta vispārējais mērķis ir veicināt ekonomisko un sociālo attīstību pārrobežu līmenī — paplašinot tematisko ciemu biznesa ideju, kas balstās uz

tradicionālām aktivitātēm, kā arī attīstīt uzņēmējdarbības un darba tirgu, uzlabot dzīves apstākļus, paaugstināt iedzīvotāju kapacitāti un reģiona pievilcību. Galvenā mērķa grupa ir lauku teritoriju un ciemu iedzīvotāji.

K.Ivanova stāsta, ka projekta aktivitātes šoreiz ir domātas iedzīvotāju aktivizēšanai, zināšanu un pieredzes paplašināšanai. Plānots arī veidot ciemu komandas un jaunus tematiskos ciemus gan Latgales reģionā, gan Radvilišķu rajonā, tādā veidā paplašinot jau esošo tematisko ciemu tīklu. Projekta laikā ciemu iedzīvotājiem būs apmācības, motivācijas semināri un konsultācijas, lai attīstītu tēmas un biznesa idejas. Paredzēti pieredzes apmaiņas braucieni un tematisko ciemu apmeklējums Latvijā, Lietuvā un Polijā.

Projekta kopējais budžets ir 313 759,80 eiro, no kuriem 85% jeb 266 695,83 eiro ir Eiropas Reģionālās attī-

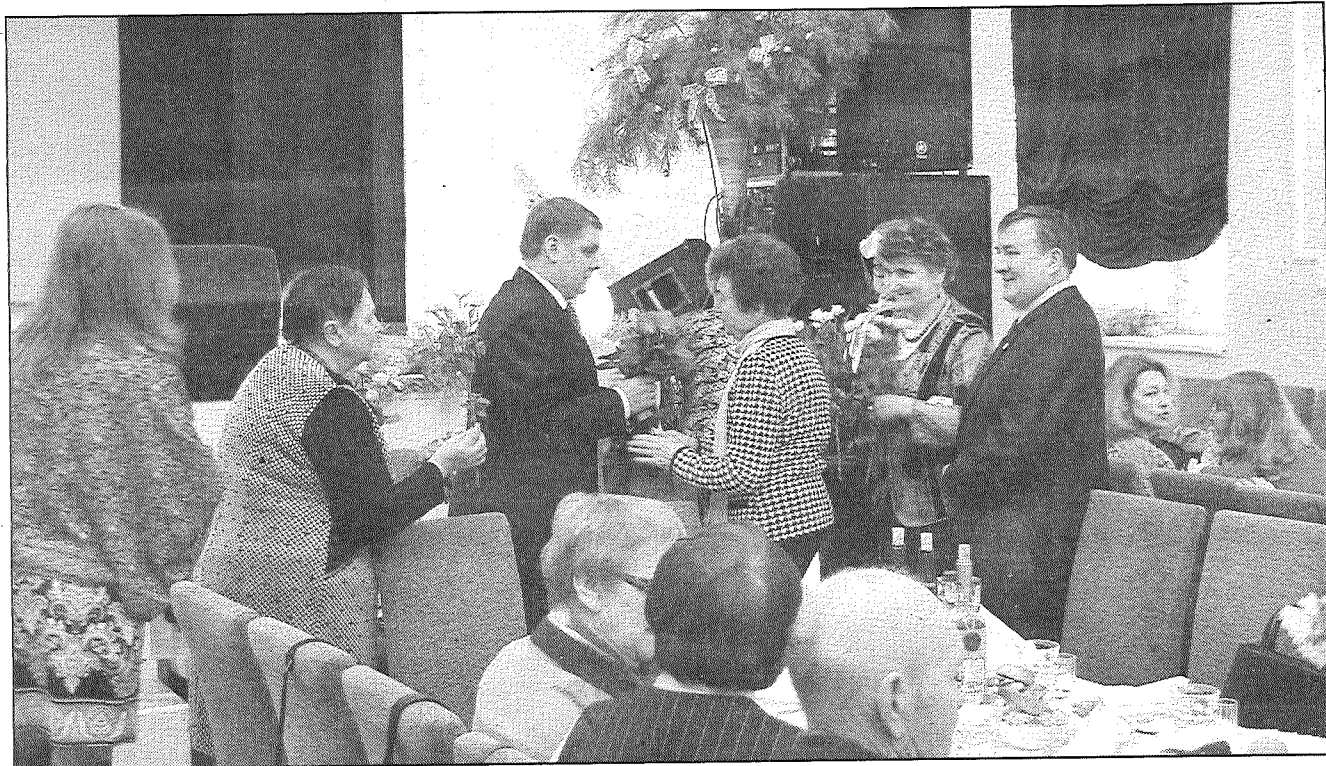
tības fonda līdzfinansējums. Projekta īstenošanas periods ir 18 mēneši. Sīkāka informācija par projekta aktivitātēm ir pieejama portālā www.latgale.lv sadaļā «Reģionālie projekti».

Pagājušā gada nogalē Latgales plānošanas reģiona pārstāvji devās uz Lietuvu, Radvilišķiem, lai piedalītos projekta uzraudzības komitejas un vadības grupas sanāksmēs. Latgales reģionam jaunais projekts ir projekta «Tematiskie ciemi: jaunas iespējas uzņēmējdarbības attīstībai Latgales un Aukštaitijas pierobežu reģionos» turpinājums. Radvilišķu rajona pašvaldības administrācijas pārstāvjiem bija liela interese par šāda veida projektu, par veiksmēm un neveiksmēm, par grūtībām un sagaidāmajiem rezultātiem.

Partneru pirmā tikšanās noslēdzās ar ekskursiju par atjaunoto Burbišķu muižu un cerību uz veiksmīgu sadarbību.

Sagatavoja L.Kirillova

Svētki Latgales aktīvākajiem senioriem

● Preiļu novada pensionāru biedrības valdes priekšsēdētāja Irēna Timošenko (vidū) par nesavtīgu veikumu senioru labā saņēma Latvijas Senioru alianses Pateicības medaļu, kā arī apsveikumus no novada domes vadības un Latgales pensionāru biedrībām.

Sākums 1. lappusei.

Zofija Zujeva atzinīgi novērtēja to pašvaldību vadību, kas gādāja, lai pensionāri nokļūtu uz šīm svinībām, bet kritiskus vārdus veltīja kāda Latgales novada vadībai, kas neatrada iespēju, lai piešķirtu transportu astoņu pensionāru braukšanai uz Preiļiem. Jaunajā gadā visiem vēlot veselību, izturību, viņa ar rūgtu ironiju gan atgādināja, ka pen-

sionāri 2013. gadā nedrīkst slimot, nedrīkst pirt jaunus drānas, apavus, bet produktu iegādē jāievēro vislielākā taupība, jo pensijas šogad netiks indeksētas un palielinātas.

Apsveikuma un pateicības vārdi mōžajiem, darbīgajiem senioriem, ziedi, atbalstītāju un pašu pensionāru sarūpētais svētku galds ar cienastu, Preiļu «kraukļa» rosīgā darbošanās, Preiļu himna solistes Irēnas Kļarkužas iz-

pildījumā, koncerts, kurā uzstājās deju kopas «Gaida» dejotāji, folkloras kopa «Rūtoji», viru ansamblis, «Rjabinuška» un citi pašdarbnieki, visiem kopīgi dziedātās dziesmas, — tas viss vecajiem ļaudīm radīja gandarījumu par veikto darbu.

Savukārt 2. februārī uz atpūtas sarīkojumu tiek aicināti Preiļu novada pensionāri.

L.Rancāne

Lietuvas pirmā karaliene bija latviete

● Vāc ziedojumus karaļa Mindauga un karalienes Martas piemineklim Aglonā

Strauji tuvojas noslēgumam Lietuvas karalim Mindaugam un viņa latgaļu sievai Martai paredzētā pieminekļa tapšanas pirmā stadijā, kurā tas tiks darināts mālā, informē Latvijas Mākslas akadēmijas profesors Osvalds Zvejsalnieks. Viņš ir arī entuziastu grupas pārstāvis, pateicoties kuras iniciatīvai, piemineklis ne tikai praktiski taps, bet arī tiks uzstādīts netālu no Aglonas bazilikas.

Kā liecina pētnieku rīcībā esošā informācija, 1253. gada 6. jūlijā ar Romas pāvesta Innocenta IV svētību Mindaugs kronēts par Lietuvas karali, reizē ar viņu kronēta arī karaliene Marta, kura cēlusies no Latgales ķēniņu dzimtas un bijusi Madalānu piiskunga meita. Marta tika kronēta par Lietuvas karalieni atbilstoši sava laika tradīcijām – ar pāvesta svētību.

Mindaugs 13. gadsimtā apvienoja baltu zemes un lika pamatus Lietuvas lielvalstij. Pats, ietekmējoties no sievas, pieņēma kristīgo ticību un nokristīja arī tautu. Kā vēsta leģenda, 1263. gadā ceļā uz Aglonu pie sievas radiem Mindaugu un divus viņa mazgadīgos dēlus nogalināja Lietuvas augstmaņi. Karalis turpat Aglonā arī apbedīts.

Tam par labu liecina 17. gadsimta luterāņu mācītāja Rīvija hronikā minētais fakts, ka 1618. gadā Aglonā, novācot kāda torņa drupas, ir atrasta marmora plāksne. Tiesa, līdz mūsdienām tā nav saglabājusies. Taču ir saglabājies latīņu teksta noraksts, kas tulkojumā vēsta: "Šajā zemē atdusas Mindaugs, kunigaitis, lietuvietis, kuram dzīvot un mirt bija

goda lieta..." Pēc vienas versijas izriet, ka torņa drupas bijušas pie tagadējiem kapiem. Taču pastāv arī tāds uzskats, ka Mindaugs ticis pārapbedīts baznīcā zem altāra.

Latvijas Mākslas akadēmijas profesors Osvalds Zvejsalnieks stāsta, ka viņa kolēģim Jonam Pleckevičam, kurš daudzu gadu ilgumā, pētot Sanktpēterburgas – Varšavas trakta vēsturi, ir interesējies arī par šo leģendu, citu versiju par Mindauga kapavieta neesot izdevies atrast. Par Mindauga kapu un kapa plāksni ir rakstījis arī monsinjors Trops. "To var izlasīt arī pie Bazilikas iejas novietotajā vēsturiskajā uzziņā. Es zināju arī par Martu no Madalāniem, taču man nebija zināms fakts, ka viņa tika kronēta kopā ar Mindaugu," sacīja Zvejsalnieks.

Profesors apliecināja, lai gan šobrīd piemineklis top, pateicoties entuziastu ziedojumiem, kuri galvenokārt nāk no Lietuvas, palīdzība noteikti nāktu par labu arī no Latvijas puses. "Ir jāsaprot, ka tas nav piemineklis vienkārši kaut kādam svešzemju karalim. Tā bija vienīgā Baltu karalju ģimene mūsu vēsturē, kuras saknes sniedzas līdz Latvijai," uzsver Zvejsalnieks.

Pašlaik piemineklis top mālā, tad to veidos ģipsi un beigās atlieš no bronzas.

Ziedojumus pieminekļa tapšanai var adresēt Rēzeknes latgāliešu kultūras biedrībai (DnB BANKA: LV52RIKO0002010103785, reģ. nr. 40008005063, ar norādi: Karaļa Mindauga un karalienes Martas piemineklim).

Plašāka informācija – Osvalds Zvejsalnieks, Latvijas Mākslas akadēmijas profesors.

Grozīts Pacientu tiesību likums

Policijai un atsevišķām valsts iestādēm būs tiesības ar informācijas sistēmu starpniecību iegūt nepilngadīgas personas ģimenes ārsta vai pediatra kontaktinformāciju, paredz Saeimā 10. janvārī trešajā galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi Pacientu tiesību likumā.

Operatīva piekļuve šādai informācijai nepieciešama nepilngadīgas personas interesēs, piemēram, lai nodrošinātu aizturētas nepilngadīgas personas tiesības uz speciālista klātbūtni pārrunās ar viņu vai arī nodrošinātu apstākļus bērna īpašo vajadzību apmierināšanai.

Tiesības iegūt informāciju par ģimenes ārstu

tiešsaistē būs Valsts policijai, pašvaldības policijai, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai, Valsts probācijas dienestam, bāriņtiesai, sociālajam dienestam, sociālās korekcijas izglītības iestādes ārstniecības personai un ieslodzījuma vietas ārstniecības personai gadījumos, kad nav iespējams ar vecāku vai citu likumisko pārstāvju starpniecību vai no paša nepilngadīgā noskaidrot informāciju par nepilngadīgā veselību.

No 10 uz piecām dienām saīsināts termiņš, kurā likumā noteiktām iestādēm vispārējā kārtībā ir tiesības saņemt informāciju par pacientu. Šī informācija sniedzama pēc rakstveida pieprasījuma un ārstniecības iestādes vadītāja rakstveida atļaujas saņemšanas.

Aizstāvji un prokurori tiesas izmeklēšanas laikā varēs pieprasīt papildu pierādījumus

Lai nodrošinātu iespēju aizstāvīm un prokuroram pieprasīt no fiziskajām un juridiskajām personām kriminālprocesam nozīmīgus dokumentus un ziņas par faktiem, lai tos kā papildu pierādījumus iesniegtu tiesas izmeklēšanas laikā, Saeimā 10. janvārī galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Kriminālprocesa likumā.

Likuma grozījumi nepieciešami, lai sekmētu

krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un nodrošinātu iespēju aizstāvīm un prokuroram iespēju iesniegt papildu pierādījumus tiesas izmeklēšanas laikā.

Pieņemtie grozījumi likumā sekmēs lietu par kruptīvo, ekonomisko un finanšu noziedzīgo nodarījumu, tostarp pievienotās vērtības nodokļa izkrāpšanas, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un amatnoziegumu iztiesāšanu, norāda likumprojekta autori.

Novērsīs dubultu apdrošināšanas stāža ieskaitīšanu Latvijā un Lietuvā

Turpmāk, piešķirot pensiju saskaņā ar Latvijas un Lietuvas normatīvajiem aktiem, apdrošināšanas stāžā vairs neieskaitīs vienu un to pašu darba vai tam pielīdzināto periodu, kas uzkrāts bijušajā PSRS līdz 1990. gada 31. decembrim. To nosaka Saeimā 10. janvārī galīgajā lasījumā pieņemtais likums "Par Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgumu par bijušajā PSRS uzkrāto apdrošināšanas periodu ieskaitīšanu".

Līguma mērķis ir novērst gadījumus, kad personai, kura pirms neatkarības atjaunošanas strādājusi gan Latvijā, gan Lietuvā un arī citās bijušās PSRS republikās un kurai pensiju piešķir abas minētās valstis, uzkrātos apdrošināšanas periodus citās bijušās PSRS republikās apdrošināšanas stāžā ieskai-

ta gan Latvijas, gan Lietuvas kompetentās iestādes atbilstoši saviem normatīvajiem aktiem. Tas nepamatoti ļauj saņemt pensiju par vieniem un tiem pašiem apdrošināšanas periodiem no divām valstīm.

Līgums attiecas uz personām, kuras pensionēties pēc līguma spēkā stāšanās un kuras ir Latvijas pilsoņi un ir uzkrājušas bijušā PSRS darba un tam pielīdzinātos periodus. Savukārt uz nepilsoņiem, ārvalstniekiem un bezvalstniekiem attiecas tikai atsevišķi darbam pielīdzinātie periodi.

Latvijas un Lietuvas līgums arī noregulē, kurai no valstīm jāņem vērā periodi, kas tiek pielīdzināti bijušās PSRS apdrošināšanas periodiem. Līdzīga sadarbība sociālajā jomā ir noteikta Latvijas Republikas valdības un Igaunijas Republikas valdības līgumā par bijušās PSRS uzkrāto apdrošināšanas periodu ieskaitīšanu, kas stājās spēkā 2008. gada 1. septembrī.

Regulas par autobusu pasažieru tiesībām piemērošanai noteiks pārejas laiku

Tiks noteikts pārejas laiks regulas par autobusu pasažieru tiesībām ieviešanai attiecībā uz daļu, kas regulē pasažieru regulāros iekšzemes autobusu pārvadājumus, informē Satiksmes ministrijas sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Rumba.

To paredz 8. janvārī valdībā apstiprinātais likumprojekts "Grozījumi "Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā"". Ar likumprojektu līdz 2017. gada 1. martam tiek atlikta Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulas nr. 181/2011 par autobusu pasažieru tiesībām piemērošana attiecībā uz iekšzemes pasažieru regulāriem autobusu pārvadājumiem.

Satiksmes ministrija jau ziņoja, ka 2012. gada 19. jūlijā Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināti normatīvo aktu grozījumi, kas paredz ieviest minēto Regulu. Tās mērķis ir visās Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs autobusu pasažieriem nodrošināt līdzvērtīgu tiesību aizsardzības līmeni, īpašu uzmanību pievēršot personām ar invaliditāti un ierobežotām pārvietošanās spējām. Regulā ir noteikta

kārtība un prasības, kas saistītas ar pasažieru individuālo sūdzību izskatīšanu, uzskaites mehānismu, pārvadātāju atbildību un sankcijām.

Regulu jāsāk piemērot no 2013. gada 1. marta. Taču, tā kā tās ieviešanai ir nepieciešams finansējums, Regulas piemērošanu, kas attiecas uz iekšzemes pasažieru regulāriem autobusu pārvadājumiem, nolēms atlikt uz Regulā paredzēto maksimālo pārejas laiku – četriem gadiem. Pārejas Regulas normas tiks pārņemtas no 2013. gada 1. marta.

Tāpat grozījumi Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā paredz novērst nacionālo un ES tiesību normu dublēšanu, izslēdzot no likuma normu, kas paredz sabiedriskā transporta pakalpojumu līgumu slēgšanas termiņu, kā arī pārņemt Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa direktīvas 2009/33/EK par "tiro" un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu prasības attiecībā uz pakalpojumu sniedzējiem, kas pilda sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības.

Lai grozījumi Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā stātos spēkā, tie ir jāapstiprina Saeimā.

Klašu audzinātāju pieredzes apmaiņas brauciens

Līvānu novada skolu klašu audzinātāju metodisko komisiju vadītāji un klašu audzinātāji devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Rīgu, informē Jersikas pamatskolas direktores vietniece audzināšanas jomā Lilioza Silasproģe.

Vispirms pedagogi apmeklēja nevalstiskās organizācijas centru «Dardede», kura darbības mērķis ir novērst vardarbību pirms tā sākusies, jo katram bērnam ir tiesības būt mīļam, cienītam, uz klausītam un pasargātam. Speciālisti iepazīstināja ar vardarbības veidiem un centra darbību. Centrs sniedz konsultācijas bērniem, vecākiem un klašu audzinātājiem, iepazīstina ar disciplinēšanas metodēm, veic bērnu psiholoģisko izpēti, apmāca speciālistus, kuri ikdienā strādā ar bērniem.

Pateicoties centra darbiniekiem, pedagogiem bija iespēja iepazīties ar Džimbas drošības programmu bērniem no četrus gadu vecuma līdz 3. klasei. Programmas mērķis ir mācīt bērniem personiskās drošības iemaņas saskarsmē ar citiem cilvēkiem. Centrs piedāvā programmu arī 5.—9. klašu skolēniem «Drosme draudzēties», kuras galvenais mērķis ir veicināt pozitīvas, iecietības un cieņās pilnas attiecības vienaudžu starpā. Centra darbinieki gaida pieteikumus uz jebkuru no piedāvātajām programmām. Ar tām var iepazīties internetā pēc adreses: www.dzimba.lv un www.drosmedraudzeties.lv.

Pēcpusdienā pedagogi apmek-

lēja tehniskās jaunrades namu «Annas 2», kurā bērni var darboties daudzveidīgās programmās, piemēram, tehniskajā modelismā, amatniecībā, mākslas studijās, multimediju un citās programmās. Cik daudz skaistu, interesantu, praktisku lietu ir izgatavojuši bērni un jaunieši! Turpat netālu atrodas otra ēka — Bērnu zinātnes centrs «Tehnoannas pagrabī». Šeit skolotājiem bija iespēja pašiem praktiski darboties, iesaistot visus maņu orgānus. Varēja izmēģināt, kā ir sēdēt uz krēsla ar naglām, tumsā maldīties labirintos, vērot zvaigznes un noteikt zvaigznājus, brīnīties par optiskajām ilūzijām, degošajiem ziepju burbuļiem un daudz ko citu. Plašāka informācija par centra piedāvājumiem atrodama www.pagrabi.lv. Jaunsilavas pamatskolas skolotāja Sarmite Ancāne par redzēto atzina: «Liels paldies par izbraukuma semināru! Ir kaut kas tāds, ko nevar noformulēt vārtos, bet ko var nosaukt par sajūtu un informācijas ķīmiju, un tieši to arī izdevās sajūst. Brauciens deva iespēju gan relaksēties, gan iegūt jaunas zināšanas».

Klašu audzinātājiem šis bija jau trešais kopīgais brauciens. Iepriekšējās reizēs tika iepazīti Madonas un Ilūkstes novadi.

Lilioza Silasproģe teica paldies par atbalstu un transportu Līvānu novada domei, Līvānu bērnu un jauniešu centra direktorei Valentīnai Poikānei. Pedagoģe ieteica arī citu skolu klašu audzinātājiem dodoties ekskursijās ar audzēkņiem, apmeklēt šos objektus.

Tiesa noraida domes mēģinājumu pārsūdzēt valsts iestādes lēmumu

Tiesa noraidījusi Līvānu novada domes mēģinājumu pārsūdzēt Vides pārraudzības valsts biroja (VPVB) lēmumu nepiemērot pilno ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru SIA «Biolitec» iecerētajai ražotnei.

Šādi tiesa rīkojusies, jo saskaņā ar pastāvošo kārtību pašvaldība nav tiesīga pārsūdzēt valsts iestādes lēmumu, informē LETA.

Minēto VPVB lēmumu ir pārsūdzējušas trešas personas — iedzīvotāji, sūdzības izskatīšanu tiesa nozīmējusi 20. februārī.

«Faktiski pašvaldība ir palikusi bez vainas vainīgā. Esam centušies aizstāvēt vietējo iedzīvotāju intereses, diemžēl mums tas nav izdevies juridiski visai ierobežoto iespēju dēļ. Savukārt valdība mums pārmet teju vai uzņēmējdarbības graušānu, sakot, vai mums nav vajadzīgs miljons latu investīcijās un 20 jaunas darba vietas,» skaidroja Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

Andris Vaivods vēlreiz atgādināja, ka pašvaldību iestājas par uzņēmējdarbības attīstību, bet ne tādu, kas ir pretrunā sabiedrības interesēm un apdraud iedzīvotājus, tostarp bērnus. «Mēs nesam ne pret rūpnīcas darbību,

ne pret jaunās ražotnes attīstību, mēs esam pret piesārņojošo darbību pašā pilsētas centrā,» uzsvēra Vaivods.

Līvānu novada mērs uzskata, ka daudz pareizāk būtu bijis, ja VPVB būtu pieprasījis piemērot jaunajai ražotnei pilnu ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Tādējādi, iespējams, tiktu atrisinātas visas neskaidrības, kas saistās ar jaunās ražotnes izveidi, bet vietējie iedzīvotāji, kuri savulaik vienreiz jau tikuši piemānīti ar mazās HES būvniecību, iegūtu sirdsmieru.

Novada domes deputāti lēmumu vērsties tiesā pieņēma pēc tam, kad vietējā pašvaldībā tika saņemta VPVB vēstule ar informāciju par lēmumu nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru SIA «Biolitec» ierosinātajai darbībai — gaismas vadu sagatavju ar plazmas pārklājuma metodi ražošanai Līvānos. Šādu lēmumu VPVB bija pieņēmis, neraugoties uz sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, kā arī vairākiem būtiskiem faktiem, piemēram, sākumskolas, slimnīcas un upju tuvumu.

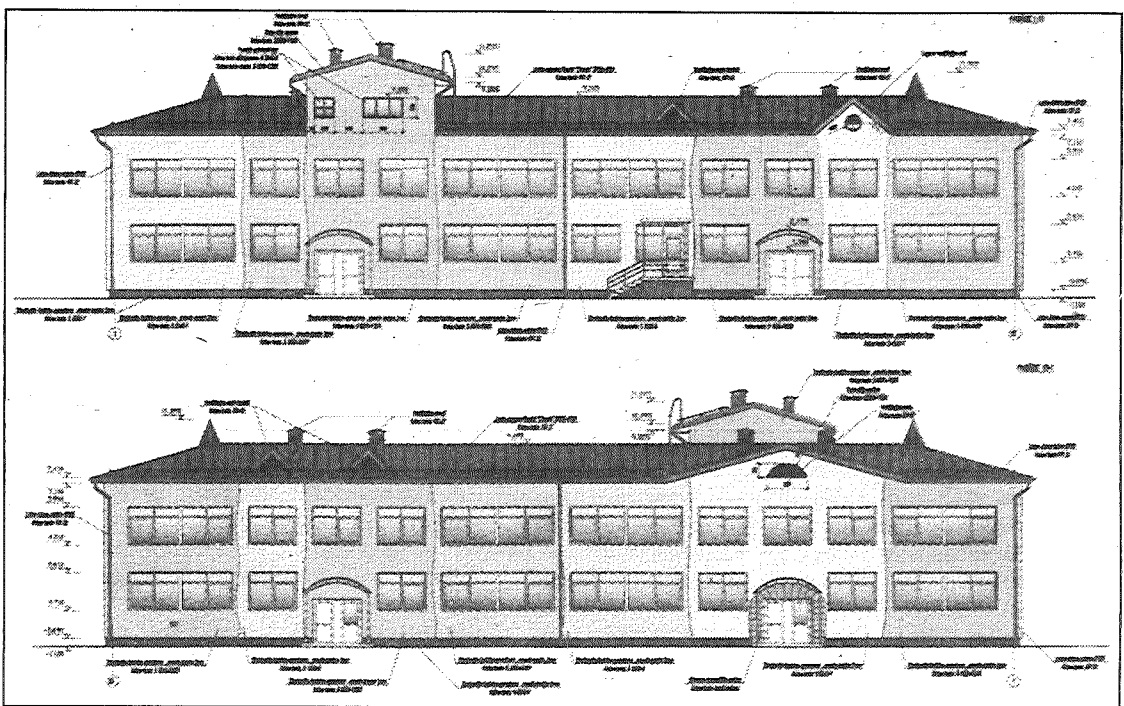
Pērnā gada 24. maijā rīkotajā SIA «Biolitec» sabiedriskajā apspriešanā klātesošie kategoriski iestājās pret jaunu piesārņojošo darbību veikšanu pilsētas cen-

trālajā daļā. Savu nostāju cilvēki argumentēja ar to, ka ražošanas procesā, pat visdrošākajā, pastāv dažādi riski videi un apkārtnē cilvēku veselībai.

Iedzīvotāji īsā laika posmā bija savākuši vairāk nekā 1200 parakstus pret SIA «Biolitec» ražošanas paplašināšanu pilsētas teritorijā. Pret bija parakstījušies arī Līvānu novada mediķi un inženieri — ķīmijas tehnologi. Iedzīvotāju iniciatīvas grupa bija piesaistījusi neatkarīgus ekspertus — kompetentus ķīmijas speciālistus — Rīgas Tehniskās universitātes un Latvijas Universitātes profesorus, kuri pauda viedokli, ka minētā ražotne radīs draudus iedzīvotāju veselībai, kā arī atstās negatīvu ietekmi uz apkārtnējo vidi.

SIA «Biolitec» Līvānos pastāv kopš 2005. gada 16. decembra, tas ir 1999. gadā Vācijā dibinātā «Biolitec AG» meitasuzņēmums. Koncerns «Biolitec» ir viens no vadošajiem optiskās šķiedras speciālā pielietojuma un tās izstrādājumu ražotājiem, ražo vairāk nekā 100 optisko šķiedru veidus kvarcs/kvarcs un kvarcs/polimērs, kas tiek izmantota medicīnas zonžu un tehnisko kūļu ražošanai, kā arī šķiedras pārdošanai.

Bērnodārzs atdzims jaunā izskatā

● Tādā veidolā pēc renovācijas atdzims Līvānu pirmsskolas izglītības iestāde «Rūķīši». Katra sienas daļa būs nokrāsota citā krāsā: violeta, zila, oranža, zaļa, dzeltena, rozā.

Līvānos uzņemta filma par narkotiku kaitīgo ietekmi

Līvānu novada kultūras centrā notika filmas «Kaitīgie ieradumi — narkotikas» pirmizrāde. To uzņēmis līvānietis Artūrs Tomsons, kurš pašlaik dzīvo un strādā Anglijā.

Artūrs nesen uzņēmis vairāk kā stundu garu mākslas amatierfilmu «Kaitīgie ieradumi — narkotikas», kurā stāsta par jauniešu dzīvi un postu, ko izraisa atkarība no narkotiskajām vielām. Filma tapusi vairāku gadu laikā, tajā filmējušies Artūra draugi un radi — Līvānu iedzīvotāji. Uzņemšanas gaitā jaunais režisors sadarbojās ar Līvānu novada domi, slimnīcu, Līvānu 1. vidusskolu un citiem atbalstītājiem. Līdzekļus filmas uzņemšanai veido Artūra Tomsona personīgie uzkrājumi.

Artūrs Tomsons dzimis 1985. gadā Preiļos. 2001. gadā absolvējis Līvānu 1. vidusskolas 9. klasi, pēc tam mācījies Rīgā, dzelzceļnieku skolā, kuru pabeidza 2004. gadā, iegūstot profesiju vilciena mašīnista palīgs. Savā profesijā gan sanācis strādāt tikai prakses laikā. Strādājis arī Līvānu stikla fabrikā, no kurienes vairākkārt nosūtīts komandējumos uz Vāciju un stažējies turienes stikla rūpnīcā. Divus gadus strādājis SIA «Biolitec» par optisko šķiedru montētāju.

Nu jau četrus gadus Artūrs

dzīvo un strādā Anglijā, taču sirdi sevi sauc par līvānieti. Brīvajā laikā viņš labprāt nodarbojas ar videofilmēšanu. Šo vaļasprieku pārņēmis no sava tēva, kurš jaunībā aizrāvās ar līdzīgām lietām. No savas pirmās algas Artūrs nopircis sev videokameru. Sākumā filmējis īsfilmas ar draugiem, vēlāk radusies ideja uzņemt vairāk nekā stundu garu filmu, kas vēstītu par kaitīgo ieradumu — alkohola, narkotiku postu. Artūrs pats uzrakstījis filmas «Kaitīgie ieradumi — narkotikas» scenāriju, iegādājies profesionālo videokameru un vairākos posmos, viesodamies Latvijā, uzņēmis savu pirmo nopietno filmu, kas kopumā prasīja trīs gadu darbu.

Artūrs izveidojis arī video rullīti «Līvāni — toreiz un tagad», kurā dokumentējis savu dzimto pilsētu vairāku gadu garumā. Šo video var noskatīties www.livani.lv sadaļā Video jaunumi.

Artūram interesē arī astronomija, viņš iemēģinājis roku arī rakstniecībā, uzrakstot divas nelielas grāmatīņas ar spoku stāstiem. Artūra dzīves moto ir «Smaidi, un pasaule tev uzsmaidīs.»

Lai gan pašlaik Artūra ikdiena aizrit Anglijā, viņš uztur saikni ar dzimto novadu un nav atmetis cerību kādreiz atgriezties savā pilsētā Līvānos.

Pašlaik Līvānu pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķīši» nākotnes veidols skatāms vēl tikai skicēs, tāmēs un tehniskajā dokumentācijā, bet jau šogad «Rūķīšu» centrālā ēka atdzims krāsainā un koša, ar divslīpu jumtu un jauniem rotaļu un sporta laukumiem.

Ēkas renovācija bērnodārza audzēkņiem un darbiniekiem būs dāvana no pašvaldības «Rūķīšu» 30 gadu jubilejā. Vecāki un arī mazuļi noteikti jau būs ievērojuši gan atvestos būvmateriālus, gan celtnieku rosību iestādes teritorijā, kas nozīmē, ka uzsākti bērnodārza ēkas fasādes siltināšanas darbi. No Līvānu novada domes būvniecības un infrastruktūras daļas sa-

ņemta informācija liecina, ka ir noticis iepirkumu konkurss, kā rezultātā pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķīši» siltināšanu veiks divi būvuzņēmumi — SIA «VAN-PRO» un SIA «Nordserviss».

Būvniecības darbi ir uzsākti ar jumta seguma nomaiņu, tam seko ēkas sienu siltināšana, dekoratīvā apmetuma uzklāšana. Darbi uz laiku tiek pārtraukti liela sala gadījumā.

Bērnodārza ārējais veidols būs daudzkrāsains un dzīvespriecīgs. Pavasarī tiks labiekārtota arī bērnodārza teritorija. Mazuļi tiks pie jauniem spēļu namiņiem, rotaļu kompleksiem, smilšu kastēm, šūpolēm, slidkalniņiem un citām iekārtām, kas paredzētas rotaļu un sporta aktivitātēm. Plānots atjaunot arī vairākas pašlaik esošās

rotaļu iekārtas, kas ir bērnu iemīļotas un labi saglabājušās. Būs daudz pārsteigumu, — viens no tiem — satiksmes noteikumu mācību laukumiņš ar ceļazīmēm, pa kuru varēs arī mācīties braukt ar velosipēdu. Tikš ierīkots arī sporta laukums un tāllekšanas bedre, bērnodārza teritorijai būs jauns nožogojums, ar krāsaino bruģi klāti celiņi, tiltiņš, tiks veikta apzaļumošana un daudz kas cits. Teritorija pilnībā būs atjaunota. Tās labiekārtošana sāksies pavasarī, uzreiz pēc sniega nokaušanas, un šos darbus veiks SIA «Jekabpils pakalpojumi» — būvniecība.

«Rūķīšu» iekštelpu remonts veikts iepriekšējos gados, pilnībā atjaunota arī bērnodārza filiāle «Pastariņi».

PREIĻU NOVADĀ

Decembrī Preiļos siltumenerģijas patēriņš pieaudzis par 34 procentiem

Kā liecina SIA «Preiļu saimnieks» sniegtā informācija, atbilstoši apstiprinātajam siltumenerģijas tarifam un maksājot par dabas gāzi 293,10 Ls/tūkst.n.m³ (ieskaitot akcīzes nodokli Ls 12 par 1000 m³ bez PVN), kopējais siltumenerģijas tarifs Preiļos decembrī bijis 47,34 latu par megavatstundu, ieskaitot PVN.

Šāds tarifs par decembri patērēto siltumu tiek piemērots arī siera rūpnīcas mikrorajona iedzīvotājiem. Jau vēstijām, ka saskaņā ar trīspusējo līgumu, kas noslēgts starp akciju sabiedrību «Preiļu siers», SIA «Preiļu saimnieks» un Preiļu novada domi, no 1. decembra mikrorajona iedzīvotājiem siltumenerģijas tarifs un maksa par karsto ūdeni ir tāda pati kā pārējā pilsētā.

SIA «Preiļu saimnieks» sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste informē, ka vidējā maksa par apkurināmās platības vienu kvadrātmetru iedzīvotājiem, kuri siltumenerģiju saņem no Liepu, Celnieku un Pils ielas katlumājām, decembrī bija 1,453 latu (ar PVN), bet siera rūpnīcas mikrorajona iedzīvotājiem 1,23 latu par kvadrātmetru. Vidējā maksa par apkuri decembrī bija šāda: Celnieku ielas katlumājā — 1,39 latu par kvadrātmetru, Liepu ielas katlumājā — 1,42 latu un Pils ielas katlumājā — 1,79 latu par kvadrātmetru.

Maksa par apkuri atkarīga no siltumenerģijas tarifa un patēriņa. Pazeminoties gaisa temperatūrai, pieaug apkurei izmantotās siltumenerģijas patēriņš. Tā kā decembrī vidējā diennakts gaisa tem-

peratūra bija minus 5,49 grādi, tā bija par 9,17 grādiem zemāka nekā novembrī. Līdz ar to siltumenerģijas patēriņš palielinājās par 34 procentiem, salīdzinot ar novembri.

Uzņēmuma sabiedrisko attiecību speciāliste uzsver, ka iedzīvotāji savus ikmēneša maksājumus par siltumu var būtiski samazināt, ja sakārto ēku durvis, logus, noblīvē bēniņu lūkas, iestiklo pagraba logus un atbilstoši regulē siltummezglus. Ietaupīt iespējams arī, pazeminot temperatūru visā mājā. Tādā gadījumā daudzdzīvokļu mājas iedzīvotājiem ir jāvienojas un savs lēmums jādarina zināms SIA «Preiļu saimnieks» siltumapgādes daļai.

Labākais veids, kā samazināt savu apkures rēķinus, nezaudējot komfortu, ir daudz-

dzīvokļu māju siltināšana. Prakse liecina, ka vairākām siltinātajām mājām decembra norēķinu periodā maksa par apkuri bijusi pat līdz trim reizēm zemāka, salīdzinot ar citām tehniski un konstruktīvi līdzīgām mājām. Piemēram, Daugavpils ielā 72 maksa ir 0,48 latu par kvadrātmetru, Liepu ielā 24 — 0,648 latu par kvadrātmetru.

Akciju sabiedrības «Latvijas Gāze» prognozes liecina, ka šī gada janvārī dabasgāzes tirdzniecības gala tarifs 5. lietotāju grupai, kurā ietilpst SIA «Preiļu saimnieks», būs 288,10 Ls/tūkst.n.m³ (ieskaitot akcīzes nodokli, bez PVN). Atbilstoši apstiprinātajam siltumenerģijas tarifam pie šādas dabasgāzes cenas kopējais siltumenerģijas tarifs Preiļos janvārī būs 47,08 Ls/MWh (ar PVN).

Ģimenes saņem bērna piedzimšanas pabalstu

Apkopojot informāciju par 2012. gadā piešķirtajiem bērna piedzimšanas pabalstiem, nākas secināt, ka pērn mazuļi ienākuši vairāk nekā 70 novadā deklarētajās ģimenēs. 2011. gads šajā ziņā bijis dāsnāks.

Kā informē Preiļu novada sociālā dienesta vadītājas vietniece Anita Gāga, pēdējo triju gadu laikā reģistrēta arī dviņu dzimšana — aizvadītajā gadā tie bijuši divi puisiņi. Bērna piedzimšanas pabalsta izmaksai aizvadītajā gadā izlietoti nepilni desmit tūkstoši latu. Kopējā summa ir par aptu-

veni trīs tūkstošiem mazāka, jo, sākot ar maiju, stājās spēkā grozījumi saistošajos noteikumos, kas paredz, ka minētais pabalsts 150 latu apmērā pienākas tikai tajos gadījumos, ja abi bērni vecāki (arī, ja bērnam ir tikai viens no vecākiem) ir Preiļu novada iedzīvotāji ne mazāk kā gadu līdz bērna dzimšanai. Gadījumā, kad viens no vecākiem ir citas pašvaldības iedzīvotājs, pabalsts tiek izmaksāts 75 latu apmērā.

Līdzīgi kā 2011. gadā (67 gadījumi), arī aizvadītajā gadā lielākais vairums mazuļu dzimuši Preiļos — tādi bijuši 60 gadījumi, pārējos gadījumos bērnu dzim-

šanas vietas reģistrētas septiņās citās pašvaldībās — Daugavpilī, Jēkabpilī, Rēzeknē, Rīgā, Jūrmalā, Balvos, Kuldīgā, viena bērna dzimšana reģistrēta ārzemēs.

Lai arī pašvaldības saistošajos noteikumos minēts, ka bērna piedzimšanas pabalstu piešķir, ja vismaz viens no vecākiem ne mazāk kā gadu līdz bērna dzimšanai bijis deklarēts Preiļu novadā, 41 ģimenē abi vecāki ir Preiļu novada iedzīvotāji, 27 ģimenēs kā Preiļu novada iedzīvotājs reģistrēts tikai viens no vecākiem — vairumā gadījumu tā bijusi bērna māte. Astoņiem bērniem reģistrēta tikai bērna māte.

Barikāžu atcerei veltīts pasākums Preiļu 1. pamatskolā

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs sadarbībā ar Preiļu 1. pamatskolu, Preiļu Valsts ģimnāziju un Preiļu 2. vidusskolu 21. janvārī pulksten 15.00 rīko tradicionālo barikāžu atceres pasākumu «Viena zeme mūsu...».

Kā informē Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja speciāliste vēstures jautājumos Zane Butlere, 1991. gada barikāžu dienas pasākums ir tradīcija, kas trešo gadu notiks Preiļu 1. pamatskolas pagalmā (Daugavpils ielā 34). Pasākuma dalībniekus uzrunās Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, pašvaldības izpilddirektors un barikāžu dalībnieks Vladimirs Ivanovs.

Barikāžu dalībnieks un Tautas frontes Aglonas nodaļas aktivists Staņislavs Gavars dalīsies atmiņās par tā laika notikumiem. Savas izjūtas, pavadot vīru uz barikādēm, atklās Preiļu 1. pamatskolas skolotāja, sieva un trīs bērnu māte Anna Bernāne. Skolēni izdzīvos barikāžu dienu notikumus savu vecāku un vecvecāku acīm.

Par muzikālo noskaņu rūpēsies Preiļu 1. pamatskolas skolēnu koris, Preiļu 2. vidusskolas audzēkņi un Preiļu Valsts ģimnāzijas jauniešu ansamblis. Paredzēta arī kopīga dziedāšana pie ugunsкура un cienāšanās ar barikāžu putru.

RIEBIŅU NOVADĀ

Pateicās novada labākajiem sportistiem

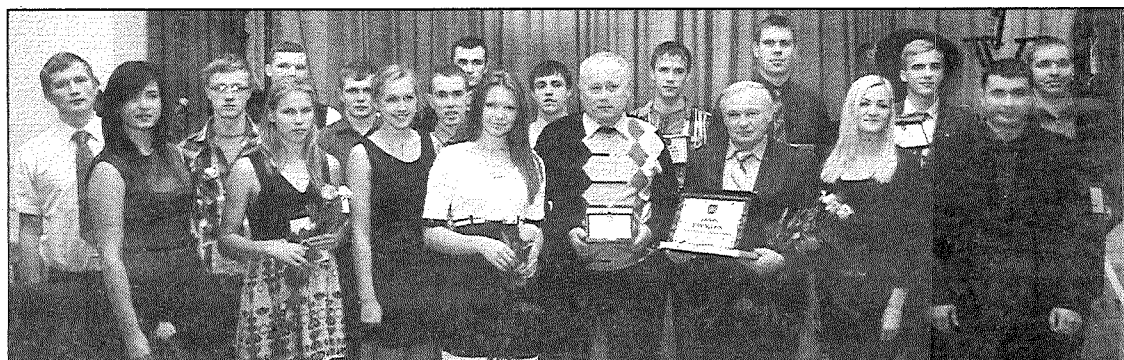
Lai sveiktu labākos un veiksmīgākos sportistus un atskatītos uz sportiskajiem panākumiem, par tradīciju ir kļuvusi sporta vakara organizēšana novadā. Kopumā jau 6. reizi sportistu saime pulcējās uz Riebiņu novada sporta vakaru, šoreiz Galēnu kultūras namā, informē sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis.

Uzrunājot novada sportistus, Riebiņu novada domes izpilddirektors Āris Elsts sveica klātesošos sportistus un arī līdzjutējus ar veiksmīgiem startiem novada un ārpus novada sacensībās. Viņš izteica gandarījumu, ka pašvaldībai izdodas organizēt sacensības dažādām vecuma un interešu grupām, izteica pateicību arī šo sacensību tiešajiem organizētājiem — sporta metodikājiem Pēterim Stankevičam, Annai Vanagai, Ārijai Pudulei, Rolandam Naglim, Vladimiram Novikovam un Aināram Kalvānam, kā arī sporta komisijas priekšsēdētājam Ilgvaram Kalvānam.

2012. gadā novada sporta aktivitātēm ne tikai saglabāts finansējums visu līdz šim ieplānoto sporta pasākumu realizēšanai, bet nedaudz atlika līdzekļi arī inventāra iegādei vai nelieliem remontdarbiem. Taču būtiskākais, ka pašvaldībai ir izdevies realizēt vairākus projektus, kur līdzekļi tika ieguldīti novada izglītības iestāžu infrastruktūras sakār-

tošanai, kuru bāzes izmanto novada sportotgribētāji.

Tā Riebiņu vidusskolas sporta zālei tika ielikti jauni logi un demontēts vecais apgaismojums. Projekta «Adaptability of renewable energy resources in Latgale region, Utenā and Panevėžys counties» («RENEWABLE ENERGY») ietvaros tika nomainīta apgaismojuma sistēma Riebiņu vidusskolas sporta zālē par summu 7577,49 latiem, ko jau paspējuši novērtēt gan skolēni sporta stundās, gan pieaugušie, kas apmeklē Riebiņu vidusskolas sporta zāli vakaros. Savukārt Rušonas pagasta Kastūrē, Rušonas pamatskolas sporta zālē rit vienkāršotās rekonstrukcijas darbi. Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.–2013. gadam pasākuma «Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem» ietvaros tiek realizēts projekts «Riebiņu novada Rušonas sporta zāles vienkāršotā rekonstrukcija». Sporta zālei jau veikti āršieni siltināšanas darbi, lai ēka būtu energoefektīvāka. Nomainīti logi, durvis un uzklāts jauns jumta segums, ierīkota ventilācijas sistēma. Daļēji tiks atjaunota telpu iekšējā apdare. Pašvaldībai piešķirts publiskais finansējums 90% apmērā no projekta attiecināmajām izmaksām, kas ir 34 082,13 latu. Tāpat pārrobežu

● Sporta vakara 2012 laureātu kopbilde.

projektu ietvaros tiek gaidīts Baltkrievijas puses akcepts, formalitāšu sakārtošana, lai novadā veidotu slēpošanas trasas un iegādātu slēpošanas inventāru.

Sporta vakara būtiskākā sastāvdaļa nomainīgi paliek labāko sportistu godināšana un piemiņas balvu pasniegšana. Ar Riebiņu novada sporta komisijas lēmumu 2012. gadā tika noteikti un apstiprināti šādi sporta laureāti dažādās nominācijās: Edgars Stafekis — par aktivitāti sportā un panākumiem futbolā; Inguss Stafekis — par izaugsmi futbolā un aktivitāti sportā; Andris Jaungailis — par aktivitāti volejbolā; Evalds Broks — par ieguldījumu sporta attīstībā Riebiņu novadā; Jānis Cakuls — par izaugsmi futbolā; Jānis Bogdanovs — par izaugsmi futbolā; Edgars Molnieks — par aktivitāti sportā; Nauris Cvetkovs — par

izaugsmi un panākumiem futbolā; Olīta Vulāne — par aktivitāti sportā; Dainis Gorins — par sasniegumiem sportā un sacensībās Latvijas Republikā; Artūrs Meluškāns — par sasniegumiem sportā Riebiņu novadā un sacensībās Latvijas Republikā; Āris Elsts — par atbalstu Riebiņu novada sporta attīstībai.

Otro gadu atsevišķi tika sveikti novada iedzīvotāji nominācijā «Gada sportists 2012 — skatītāju simpātija». Šogad šo atzinību izpelnījās galēnietis, skolēnu treneris un, protams, arī sportists — Jānis Upenieks.

2012. gadā tika ieviests arī kāds jauninājums. Tika izvirzīti un ar naudas balvām prēmēti novada sportisti, kas ir sasnieguši ļoti augstus rezultātus Latvijas un ārpus tās robežām organizētās sacensībās. Ar naudas balvām

tika sveikti: Egils Broks, Dainis Gorins, Līgita Tumāne, Ilze Sparāne, Beāta Pudule, Kristiāna Zvėrbule, Ivars Grandāns, Artūrs Meluškāns un Anita Kažemāka. Šim mērķim no sporta budžeta tika atvēlēti 355 latu.

Sporta vakarā neatņemama sastāvdaļa bija sportistu draugu priekšnesumi. Paldies Rušonas un Aglonas apvienotajam deju kolektīvam un vadītājam Dinai Staškevičai, kā arī, iespējams, skanīgākajai Stabulnieku balsij — Diānai Raubiško un atraktiem pušiem no Preiļiem «Ultimate Jump».

Bet labu noskaņojumu neformālajā gaisotnē nodrošināja gan paši sportisti, kas iesaistījās dažādās atraktīvajās, gan arī to radija muzikālais pavadijums, ko sniedza Ainārs Lipskis.

• Lappusi sagatavoja L. Kirillova

ZINĀS ĪSUMĀ

Riko semināru Aglonas novada lauksaimniekiem

Kā informē Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Preiļu nodaļas uzņēmējdarbības konsultante Aina Golubeva, ceturtdien, 17. janvārī, pulksten 13.00 Aglonas kultūras centrā paredzēts Preiļu konsultāciju biroja rīkots informatīvais seminārs Aglonas novada lauksaimniekiem.

Seminārā tiks skartas divas galvenās tēmas. Par pasākumu «Tūrisma aktivitāšu veicināšana», tā mērķi, atbalstāmajām aktivitātēm un atbalsta saņemšanas nosacījumiem informēs LLKC Preiļu konsultāciju biroja ekonomikas speciāliste Lidiņa Kivleniece. Savukārt turpinājumā semināra moderatorē Aina Golubeva stāstīs par valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību 2013. gadā.

Sargājot pašmāju vēsus, ļauj ķert invazīvās sugas

Zemkopības ministrijas izstrādātie un valdībā pieņemtie grozījumi maksākerēšanas noteikumos cita starpā paredz invazīvo vēžu sugu ieguves iespējas.

Nemot vērā to, ka atsevišķās Latvijas ūdenstilpēs pārmērīgi savairojušies invazīvo sugu vēži — šaurspīļu vēži, signālvēži un dzelonvaigu vēži, kas nomāc un izkonkurē Latvijas vietējo vēžu sugu — platspīļu vēži, ir nepieciešams samazināt invazīvo vēžu sugu īpatņu daudzumu un tālāku to izplatību.

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts BIOR izstrādājis Latvijas ūdenstilpju sarakstu, kurā sastopamas tikai invazīvo vēžu sugas. Sarakstā gan pārsvarā ir citas Latvijas reģionos esošās ūdenstilpes, kas liek secināt, ka Latgales ezeros un upēs platspīļu vēži pagaidām nejutās apdraudēti.

Izmaiņas piena kvotu administrēšanas noteikumos

Valsts sekretāru sanāksmē izsludinātie grozījumi «Piena kvotu administrēšanas noteikumos» paredz izmaiņas darījumos ar piena kvotu — tiek atjaunota piena kvotu noma un pagarināts darījumu ar piena kvotu veikšanas termiņš. Ir veikti precizējumi sadaļā, kas skar ražotāju pienākumus.

Attiecībā uz valsts rezerves papildināšanu ir veiktas izmaiņas, kas paredz, ka ražotājam, kas piena kvotu esošajā kvotas gadā būs izpildījis no viena līdz 84%, nākamajā 12 mēnešu periodā ražotāja neizpildīto kvotas daļu samazinās par neizpildīto kvotas apjomu un atbrīvoto kvotu daudzumu ieskaitīs valsts rezervē.

Turpmāk kā *force majeure* gadījumi, kuriem iestājoties ražotājam piena kvota tiks saglabāta, būs uzskatāmi tikai **stihiski dabas katastrofu radīti zaudējumi**, kuru dēļ saimniecībā piena ražošana 12 mēnešu periodā samazinājusies vismaz par 15% salīdzinājumā ar iepriekšējo 12 mēnešu periodu.

Izmaiņas piena kvotas administrēšanas nosacījumos paredz noteikt, pēc kāda principa tiks aprēķināts maksājums katram ražotājam par pārsniegto piena kvotas apjomu.

Papildus informācija par noteikumu projektu MK mājaslapā.

Precizēs Mēslošanas līdzekļu aprites likumu

Valsts sekretāru sanāksmē izsludināti grozījumi Mēslošanas līdzekļu aprites likumā. Likumprojekta mērķis ir noteikt substrāta identifikācijas, reģistrācijas, tirdzniecības prasības, uzraudzības un kontroles kārtību, kā arī Valsts augu aizsardzības dienesta inspektora tiesības izskatīt administratīvo pārkāpumu lietu par mēslošanas līdzekļu aprites dokumentu neesamību vai neatbilstību normatīvo aktu prasībām un, ja nepieciešams, piemērot administratīvo sodu.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

PVD INFORMĀCIJA

Atceļ klasiskā cūku mēra dēļ noteiktās aizsardzības un uzraudzības zonas

Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) atcēlis klasiskā cūku mēra aizsardzības un uzraudzības zonas, kas mājas cūku saslimšanas dēļ bija noteiktas attiecīgi triju un 10 kilometru rādiusā ap slimības skartajām saimniecībām Piedrujas un Svariņu pagastos, jo šajās zonās esošajās saimniecībās atkārtoti ņemtajos mājas cūku asins paraugos klasiskā cūku mēra vīruss nav konstatēts.

Joprojām un vismaz divus līdz trīs gadus būs spēkā klasiskā cūku mēra inficētās teritorijas robežas, kas šobrīd ietver Kārsavas, Baltinavas, Rugāju, Balvu, Viļakas, Ciblas, Zilupes, Dagdas, Aglonas un Krāslavas novadus, 12 Daugavpils novada pagastus, trīs Rēzeknes novada pagastus, septi-

ņus Ludzas novada pagastus un divus Alūksnes novada pagastus. Šīs teritorijas robežas var tikt mainītas, ja ārpus tām tiks atklāti jauni meža vai mājas cūku saslimšanas gadījumi ar klasisko cūku mēri.

✓ Klasiskā cūku mēra inficētajā teritorijā esošajām saimniecībām jānodrošina cūku turēšana telpās, izslēdzot to kontaktu ar meža dzīvniekiem.

✓ Pie ieejas dzīvnieku novietnē jābūt dezinfekcijas paklājiem.

✓ Mājas cūku pārvietošana inficētajā teritorijā jāsamazina ar PVD.

✓ Dzīvās cūkas no novietnes uz novietni drīkst pārvietot tikai inficētās teritorijas robežās.

✓ Inficētajā teritorijā nomedīto mežacūku gaļu ir aizliegts laist pārtikas aprītē.

✓ Visas nomedītās mežacūkas labo-

ratoriski jāizmeklē un tās nedrīkst izvest ārpus inficētās teritorijas.

Līdz šim klasiskā cūku mēra inficētajā teritorijā PVD ir pārbaudījis 1697 saimniecības. Jauni mājas cūku saslimšanas gadījumi ar klasisko cūku mēri nav konstatēti. Pārbaudes turpinās. Tāpat inficētajā teritorijā PVD turpina pārbaudīt un laboratoriski izmeklēt arī visas nomedītās un mirušās mežacūkas. Šobrīd laboratoriski izmeklētas 708 mežacūkas, tajā skaitā 68 ir konstatētas klasiskā cūku mēra antivielas, bet 29 — arī klasiskā cūku mēra vīruss.

Lai ierobežotu klasiskā cūku mēra izplatīšanos mežacūku populācijā, PVD pavasarī plāno veikt mežacūku vakcināšanu pret klasisko cūku mēri, taču, lai slimību izskaustu, šādas vakcinācijas kampaņas būs jāorganizē vēl vairākus gadus.

VALSTS AUGU AIZSARDZĪBAS DIENESTS BRĪDINA

Dārzeņu, kartupeļu un augļu noliktavās kaitīgie organismi turpina attīstību

Kartupeļu noliktavās bumbūļus inficējušas gan sausās (izplatība 2-8%), gan slapjās puves (izplatība 2-12%). Lielākie zudumi novēroti slapjo puvi rezultātā, kad veidojas inficētu bumbūļu perēkļi ar nepatīkamu smaku. Lielākajā daļā no novērotajām noliktavām uz bumbūļiem konstatētas lakstu puves pazīmes ar izplatību 2-8%. Nemot vērā to, ka šogad visai bieži lauka apstākļos bija sastopama rizoktonioze, varēja prognozēt, ka uz bumbūļiem būs sastopamas melnā kraupja pazīmes. Tā arī ir noticis, pusē no novērotajām kartupeļu noliktavām tika konstatēts melnais kraupis ar izplatību 4-32%. Arī parastais kraupis sastopams nedaudz mazāk kā pusē noliktavu ar izplatību 2-22%. Ļoti reti salīdzinājumā ar pagājušo gadu konstatēti majvaboļu kāpuru bojāti kartupeļi, vairākos sabērumos atrasti sprakšķu bojāti bumbūļi.

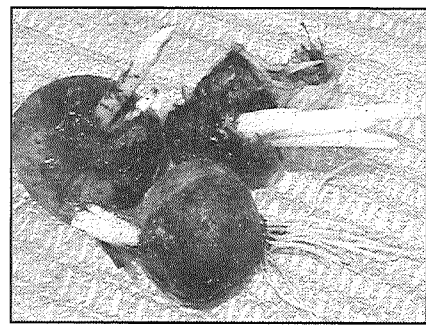
Jau lauka apstākļos rudenī **galviņkāpostu** stādījumos tika konstatētas dažādu puviņu, tajā skaitā baltās puves, pazīmes. Veiktie novērojumi noliktavās liecina, ka arī uzglabāšanas periodā notikusi puviņu tālāka attīstība un jaunu

● Sausās puves inficētie kartupeļi.

galviņu inficēšanās. Uz galviņām konstatētas baltās, pelēkās, krustziežu tumšās bakteriālās un sausās puves pazīmes. Vietām veidojas slapjo puviņu perēkļi. Uz malējām lapām atrodamas krustziežu sausplankumainības pazīmes.

Burkānu noliktavās konstatēti melno un slapjo puviņu un burkānu mušas bojāti burkāni. Kāļus un sakņu selerijas nedaudz skārušas slapjās puves. Uz sarkanajām bietēm vietām atrasts biešu parastais kraupis. Sīpolu un puravu gla-

● Sīpolus šogad grūti uzglabāt, postīgas ir puves.

bātuvēs attīstību turpina sakņu puves.

Ābolu glabātavās attīstās gan parastā, gan rūgtā augļu puve. Atrodami ar kraupi inficēti, ābolu tinēja un zāglapenes bojāti āboli.

Lai novērstu nozīmīgu ražas zudumu rašanos, vismaz reizi mēnesī aplūkojiet savas noliktavas, nepieciešamības gadījumā atšķirojiet bojāto produkciju. Svarīgi atcerēties, ka slimību inficētie, kaitēkļu un mehāniski bojātie dārzeni, augļi un kartupeļi ir pirmie, ko sabojās puves!

Kaitēkļu ziemojošo stadiju novērojumi

Valsts augu aizsardzības dienests pirms ziemas sala iestāšanās katru gadu veic novērojumus uz graudaugu lauku malās augošām ievām, lai uzskaitītu ziemojošo ievu — auzu laputu olas. Augļu dārzos uz ābeļu un bumbieru augļzariņiem tiek veikta augļu koku kaitēkļu ziemojošo stadiju uzskaitē.

Uz 200 ievu pumpuriem šoruden konstatētas vidēji 11 (1 - 162) ziemotspējīgas ievu-azu laputu olas. Maksimālais olu skaits — 162 — tika atrasts tikai vienā gadījumā Baltinavas novadā. Vairumā gadījumu konstatēto olu skaits bija mazāks kā 10. 2010. gada rudenī šādos novērojumos tika konstatētas vidēji 20 (1 - 232), pagājušajā rudenī — 45 (1 - 495) ziemojošas ievu-azu laputu olas. Salīdzinot šos rezultātus ar iepriekšējo gadu datiem, var secināt, ka

šogad ziemojošo laputu olu skaits ir ievērojami mazāks kā iepriekšējos divos gados. Tas gan vēl neliecina, ka laputu graudaugu sējumos būs mazāk. Daudz kas atkarīgs no ziemošanas un laika apstākļiem ievu-azu laputu pirmo pavasara paaudžu attīstības laikā.

Augļu koku novērojumi veikti ābeļu dārzos visā Latvijā un vienā bumbieru dārzā Tukuma novadā. Uzskaitē tiek veikta uz noteikta skaita 10 cm gariem augļzariņiem un no iegūtajiem uzskaites datiem aprēķināts vidējais rādītājs.

Ābeļu lapu blusīņu olas konstatētas 87% no novērotajiem ābeļu dārzos un uz 10 cm gara augļzariņa atrastas 1-37 olas (vidēji Latvijā — 8). Salīdzinājumam — 2011. gada rudenī ābeļu lapu blusīņu olas atrastas 93% gadījumā, vidējais olu skaits uz 10 cm gara augļzariņa atkarībā no novērotā dārza ir robežās no 1 - 46, 2010. gada rudenī 1 - 15.

Sarkanās augļu koku tiklērces olas atrastas 65% (2011. gada rudenī — 86%) gadījumā un atkarībā no ābeļu dārza uz 10 cm gara augļzariņa konstatētas 1 - 73 olas, vidēji Latvijā — 4 (2011. gada rudenī 1 - 2, vidēji Latvijā 1). Laputu un bruņutu olas uz ābeļu augļzariņiem atrastas mazāk kā pusē novērotā dārzos un nenozīmīgā skaitā.

Bumbieru stādījumā uz 10 cm gara augļzariņa konstatēti vidēji trīs bumbieru lapu blusīņu vecāko augumu kāpuri, līdzīgi kā pagājušā gada rudenī. Bumbieru stādījumos, kur pagājušajā veģetācijas periodā novērota bumbieru lapu blusīņu masveida savairošanās un rudenī konstatēts kaut neliels ziemojošo stadiju skaits, agrī pavasarī (kad vidējā gaisa temperatūra sasniedz +5°C) jāveic novērojumi, lai nenokavētu ierobežošanas pasākumu nepieciešamību, parādoties pirmajām aktivajām pieaugušajām lapu blusīņām.

2012. gadā dzimuši, laulāti, aizvadīti mūžībā...

● Novadu dzimtsarakstu nodaļās apkopota statistika par demogrāfisko situāciju 2012. gadā.

Vairāk dzima zēni

Anita Loginova, PREIĻU novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja:

2012. gadā Preiļu novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti 85 jaundzimušie, kas ir par 11 bērniem mazāk nekā 2011. gadā. Jaundzimušo pulkā ir 45 zēni un 40 meitenes. Spriežot pēc viena vai abu vecāku dzīvesvietas, novadā dzimuši 73 mazuļi. Preiļu novada dzimtsarakstu nodaļā ir arī reģistrēta 12 bērnu dzimšana, kuru vecāki dzīvo citos novados. Jaundzimušie lielākoties bijuši pirmie vai otrie bērni saviem vecākiem. Desmit ģimenēs piedzimuši trešie bērniņi, vienā ģimenē — desmitais mazulis. Bez ziņām par tēvu reģistrēti 10 bērniņi (iepriekšējā gadā — astoņi), paternitāte atzīta 28 mazuļiem (2011. gadā — 41). Dzimtsarakstu nodaļā reģistrēta dzimšana arī trīnīšiem, kuri dzimuši Preiļu slimnīcā, bet kuru vecāki dzīvo citā novadā.

Vecāki saviem bērniem visbiežāk izvēlējušies tradicionālos vārdus: Samanta, Viktorija, Anna, Daniela, Elīna, Nikola, Marina, Aleksandrs, Arvis, Deniss, Emīls, Jānis. Reto vārdu īpašnieki ir Iļakovs, Iļgars, Karims, Patriks. Pa diviem vārdiem vecāki dāvājuši trim bērniņiem — Gunai Annai, Adrianam Jānim, Markusam Dominikam.

2012. gadā viens bērns adoptēts uz ārvalstīm.

Salīdzinot ar 2011. gadu, pērn

Preiļu novadā samazinājies noslēgto laulību skaits. 2011. gadā bija noslēgtas 44 laulības, bet 2012. gadā tikai 40 laulības, vienas no tām — baznīcā. Divos gadījumos līgavas bija Igaunijas pilsones. Vienam līgavainim dota atļauja stāties laulībā 17 gadu vecumā. Svarīgu iemeslu dēļ vienam pārim bija samazināts laulības izsludināšanas laiks.

Pirmajā laulībā devās 27 vīrieši un 27 sievietes, otrajā — 12 vīrieši un 12 sievietes, trešajā — viens vīrietis. Toties viena līgava uzdrošinājās iziet pie vīra piekto reizi.

Pagājušajā gadā reģistrētajam jaunākajam līgavainim bija 17 gadi, jaunākajai līgavai — 18 gadi, vecākajam līgavainim — 76 gadi, vecākajai līgavai — 70 gadi.

Populārākie kāzu mēneši, kā katru gadu, bija aprīlis, jūlijs, augusts, oktobris. Maiju par savu kāzu mēnesi neizvēlējās neviens pāris, arī «magiskajā datumā» — 12.12.12. — novada dzimtsarakstu nodaļā nebija dzimšanas laulību reģistrācijas.

2012. gadā reģistrēti mūžībā aizgājuši 192 iedzīvotāji, kas ir par 18 vairāk nekā 2011. gadā. Miruši 86 vīrieši un 106 sievietes. Preiļos mirušo skaits sasniedzis 110, Aizkalnes pagastā — 16, Peļču pagastā — 15, Preiļu pagastā — 17, Saunas pagastā — 21. Novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti arī 13 Preiļu slimnīcā mirušo citu pašvaldību iedzīvotāju miršanas fakti.

Bērni dzimst kuplās ģimenēs

Skaidra Mežniece, AGLONAS novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja:

2012. gadā Aglonas novadā dzimuši 16 bērni — 11 meitenes, pieci zēni. Salīdzinot ar 2011. gadu, jaundzimušo skaits par 10 bērniem ir mazāks. Pieci bērni saviem vecākiem ir pirmdzimtie, kā otrs bērns piedzimis divi mazuļi, kā trešais — divi, kā ceturtais — trīs, kā piektais — divi mazuļi. Viens bērns piedzimis kā astotais bērns, viens — kā desmitā atvasīte savā ģimenē.

Vecāki saviem jaundzimušajiem bērniem devuši šādus vārdus: Viktorija, Linda, Nikola, Nikol, Anastasija, Natali, Karina, Evelina, Anete, Enija, Irina, Markuss, Daniels, Iļja, Kaspars, Adrians.

Pērn novadā reģistrētas 24 laulības, tajā skaitā piecas dzimtsarakstu nodaļā, 19 — Aglonas katoļu draudzē. 16 laulātajiem tā

bija pirmā laulība, septiņiem — otrā, vienam — trešā. Jaunākajai līgavai bija 20 gadi, līgavainim — 19 gadi. Vecākajam pārim bija 64 gadi līgavai — un 71 gads — līgavainim.

Atzīme par laulības šķiršanu izdarīta četros reģistros, 2011. gadā — deviņos reģistros.

Mirušo skaits 2012. gadā bija 67, tajā skaitā 32 sievietes un 35 vīrieši. Salīdzinot ar 2011. gadu, pērn mirušo bija par 24 mazāk. Jaunākais mirušais vīrietis bija 21 gada vecumā, sieviete — 47 gadus veca. Vecākais mirušais vīrietis bija sasniedzis 85 gadu vecumu, vecākā mirusi sieviete — 96 gadus.

Vecumā no 30 līdz 39 gadiem miruši trīs cilvēki, no 40 līdz 49 gadiem — divi, no 50 līdz 59 gadiem — septiņi, no 60 līdz 69 gadiem — 18, no 70 līdz 79 gadiem — 12, no 80 līdz 89 gadiem — 19, no 90 līdz 99 gadiem — pieci cilvēki.

Jaundzimušo zēnu gandrīz trīsreiz vairāk nekā meiteņu

Vēsma Sondore, VĀRKAVAS novada lietvede:

Vārkavas novadā pērn reģistrēti 15 jaundzimušie, 11 zēni un četras meitenes. Salīdzinot ar 2011. gadu, jaundzimušo skaits palielinājies par trijiem bērniņiem.

Noslēgtas piecas laulības. Gandrīz visiem laulātajiem bija pirmā laulība, izņemot vienu sievieti, kas laulībā devās otrreiz. Jaunākais līgavainis bija 22 gadus vecs, vecākajam līgavainim bija 45 gadi. No līgavām jaunākajai bija 19 gadi, vecākajai — 28 gadi. 2011. gadā tika reģistrētas tikai vienas laulības.

2012. gadā miruši 20 cilvēki. Jaunākajam no viņiem bija 24 gadi, vecākajam — 92 gadi. Pērn mirušo skaits, salīdzinot ar 2011. gadu, samazinājies par deviņiem.

Zēni un meitenes — vienādā skaitā

Marija Pastare, LĪVĀNU novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja:

Līvānu novadā 2012. gadā reģistrēti 72 jaundzimušie bērni, par vienu vairāk nekā pirms gada. Zēnu un meiteņu skaits ir pilnīgi vienāds — pa 36 katru dzimuma jaundzimušo. Populārākie vārdi zēniem bija Markuss, Daniels, Ivo, meitenēm — Elīna, Sofija. Retāk sastopamie vārdi ir Kriss, Sebastians, Romils, Nika, Jaroslava. Vienam bērnam vecāki devuši divus vārdus — Ivo Kārlis.

29 ģimenēs piedzimis pirmais bērns, 26 ģimenēs — otrs bērns. 11 mazuļi saviem vecākiem bijuši trešie, četri piedzimuši kā ceturtni, divi — kā piektni. Vienā ģimenē piedzimuši divu puikas. 31 gadījumā dzimšana reģistrēta ar paternitātes atzīšanu, bez ziņām par tēvu sastādīti astoņi dzimšanas reģistri. Trīs dzimšanas reģistri papildināti ar paternitāti, pamatojoties uz tiesas spriedumu.

Visvairāk bērnu dzimšana reģistrēta aprīlī, vismazāk martā — viens bērniņš. Divos dzimšanas reģistros izdarīti labojumi/papildinājumi sakarā ar adopciju. Dzimtsarakstu nodaļa katru gadu jūlijā organizē Bēbišu svētkus jaundzimušo ģimenēm.

2012. gadā laulībā stājās 72 pāri (2011. gadā — 51 pāris). Piecas laulības noslēgtas draudžu baznīcās: trīs — Līvānu Romas katoļu draudzes baznīcā, vienas — Līvānu evaņģēliski luteriskās draudzes baznīcā, vienas — Rudzātu Romas katoļu draudzes baznīcā. Pirmajā laulībā stājās 45 vīrieši un 47 sievietes, otrajā laulībā — 25 vīrieši un 22 sievietes, trešajā — divi vīrieši un divas sievietes, piektajā — viena sieviete.

Visvairāk laulību reģistrēti jūlijā — 10 un decembrī — 11 pāriem. Pieciem Latvijas iedzīvotājiem laulība reģistrēta ar ārzemnieku — Krievijas, Lietuvas, Indijas iedzīvotājiem.

Diviem pāriem saīnāts laulības reģistrācijas izsludināšanas

laiks. 36 laulības reģistri papildināti par laulības šķiršanu.

Zelta kāzās sumināti 11 pāri: Līvānu pilsētā — septiņi, Jersikas pagastā — viens, Rožupes pagastā — divi, Sutru pagastā — viens pāris.

Mūžībā aizvadīti 203 cilvēki (2011. gadā — 213). Pērn reģistrēta 108 sievietes un 95 vīriešu miršana. Vecumā no 11 līdz 20 gadiem miris viens, no 21 līdz 30 gadiem — trīs, no 31 līdz 40 gadiem — divi, no 41 līdz 50 gadiem — 12, no 51 līdz 60 gadiem — 20, no 61 līdz 70 gadiem — 38, no 71 līdz 80 — 44, no 81 līdz 90 — 68, no 91 līdz 100 — 14, vecumā no 101 gada līdz 103 gadiem miris viens cilvēks.

Galvenie nāves cēloņi bijušas sirds un asinsvadu slimības gan sievietēm — 71 gadījumā, gan vīriešiem — 47 gadījumos, vēža intoksācija — 22 vīriešiem un 18 sievietēm, četri pašnāvības gadījumi vīriešiem, 19 sievietēm.

Situācija gadu gaitā bez izmaiņām

Monika Litauniece, RIEBĪŅU novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja:

Ātskatoties uz aizvadīto gadu novadā, jāatzīst, ka būtiskas izmaiņas dzimušo un mirušo statistikas datus nav piedzīvotas. Saglabājas tendence, ka dzimst mazāk nekā mirst, taču, salīdzinot ar iepriekšējo periodu, situācija nav pasliktinājusies. 2012. gadā novadā piedzima 23 bērni: 10 zēni un 13 meitenes. Deviņi mazuļi savās ģimenēs ir pirmdzimtie, seši piedzimuši kā otrie bērni, bet astoņi bērni dzimuši ģimenēs, kurās jau aug trīs un

vairāk brāļi un māsas. Viens bērniņš piedzimis kā vienpadsmitais saviem vecākiem. Vecāki saviem bērniem devuši skanīgus vārdus. Novadā tagad aug meitenes Vasīla, Ivita, Terēze, Antra, Elizabete, Adriana, Darja, Evelīna, Amanda, Lauma, Evija, Daniela, Adelīna un zēni: divi ar vārdu Daniils, kā arī Arsenijs, Vladislavs, Dāvids, Daniels, Oļegs, Andrejs, Dāvis. Vienam zēnam doti divi vārdi — Sendijs Ričards.

2012. gadā reģistrētas 36 laulības, nosvinētas četras zelta un 10 sudraba kāzu jubilejas pāriem,

kuri laulībā nodzīvojuši 50 un 25 gadus. Sveikts arī dimanta pāris, kurš kopdzīvē aizvadījis 60 gadus.

2012. gadā aizsaulē aizvadīti 113 cilvēki, tajā skaitā 55 vīrieši un 58 sievietes. 91 no viņiem bija pensijas vecuma cilvēki. Mirušo iedzīvotāju vidējais vecums bija 72 gadi, vīriešiem — 65 gadi, sievietēm — 79 gadi. No mūžībā aizgājušajiem 78 bija latvieši, 35 — citu tautību pārstāvi.

Aizvadītajā gadā bez civilstāvokļa aktu reģistriem un apliecībām sagatavoti un izsniegti 585 dažāda veida dokumenti.

Ko nesis jaunais gads?

Riebiņu novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Monika Litauniece informēja par būtiskākajām izmaiņām civilstāvokļa aktu reģistrācijā.

Saeima 2012. gada 29. novembrī galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Civillikumā un pieņēma Jaunu Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likumu. Ar tā pieņemšanu plānots vairāk modernizēt ģimenes tiesības un novērst tiesiskā regulējuma nepilnības, ar ko līdz šim nācās saskarties.

Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likums stājās spēkā ar 2013. gada 1. janvāri. Reizē ar Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likuma pieņemšanu grozījumi izdarīti arī Civillikumā un daudzos citos likumos. Šoreiz nedaudz sīkāk par atsevišķām izmaiņām.

Izmaiņas noteic, ka iesniegumi un citi laulības noslēgšanai nepieciešamie dokumenti būs jāiesniedz dzimtsarakstu nodaļā neatkarīgi no tā, kur laulība tiks noslēgta: dzimtsarakstu nodaļā, baznīcā vai citā vietā. Laulību varēs noslēgt ne agrāk kā viena un ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc nepieciešamo dokumentu iesniegšanas, ja netiks konstatēti likumā noteiktie šķēršļi. Likumā nav paredzēti laulības izsludināšanas, taču saglabāta norma par diviem pilngadīgiem lieciniekiem. Pēc personu lūguma dzimtsarakstu nodaļas amatpersona var reģistrēt laulību citā piemērotā vietā, ja personas, kuras noslēgt laulību, nodrošina laulības reģistrācijai piemērotus vai atbilstošus apstākļus. Tā kā novadā ir skaistas vēsturiskas celtnes: muižas, pilis, kā arī skaistas dabas vietas, tad,

domājams, būs cilvēki, kas izmantos šo iespēju. Noslēdzot laulību citā vietā, jāraksta protokols.

Runājot par laulībām, likumu izmaiņas skar arī laulību šķiršanu. Tiesa varēs šķirt laulību arī tad, ja tās iziršanas iemesls ir laulātā fiziska, seksuāla, psiholoģiska vai ekonomiska vardarbība pret dzīvesbiedru vai bērnu. Arī līdz šim minētie faktori galvenokārt bija par iemeslu tam, kādēļ laulāto ceļi šķīrās, bet tie nebija izteikti konkrētā formulējumā. Tagad tas pateikts skaidri, — vardarbība ģimenē nav pieļaujama.

Izmaiņas skārušas arī dzimšanas fakta reģistrāciju. Bērna dzimšanas dokumentos ierakstīs tautību. Ja vecāki nevarēs vienoties, bērna tautību ierakstīs saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu. Ziņas par bērna māti izmaiņu nav, tās tāpat ierakstīs, pamatojoties uz ārstniecības iestādes vai ārstniecības personas izsniegtu medicīnas apliecību, kas apliecina bērna dzimšanas faktu. Ziņas par tēvu varēs ierakstīt, pamatojoties uz laulības apliecību, paternitātes atzīšanas iesniegumu vai bērna mātes, bērna mātes vīra un bērna bioloģiskā tēva kopīgu paternitātes iesniegumu. Tāpat likumā precizēti panti par ziņu ierakstiem par tēvu, ja laulība šķirta vai laulātais miris.

Par visām izmaiņām un to piemērošanu būs jārunā ar apmeklētāju katrā konkrētā gadījumā. Jāpiebilst, ka nebūs dzimšanas, laulību un miršanas apliecību tādā veidolā, kādas pierastu redzēt līdz šim.

Būtiskās izmaiņas likumdošanā bija nepieciešamas, jo iepriekš pieņemtās normas bija novecojušas un nespēja pildīt mūsdienu sabiedrības prasības.

Novadniekam Pēterim Zeilem — 85

● Pēteris Zeile (no kreisās), māsa Zenta, māte Veronika un māsa Marija kartupeļu rakšanas talkā dzimtajās mājās Pelēcu pagastā. J.Gurgona foto 1980. gadā no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma.

Vakar, 14. janvārī, uz aizvadītiem 85 ražiem gadiem atskatījās filozofs, publicists, profesors, pasniedzējs, daudzu pētniecisku darbu un izcilu grāmatu autors Pēteris Zeile. Preiļu novada ļaudīm viņš nav tikai vienkāršs novadnieks, bet kopš 2008. gada arī Preiļu novada Goda pilsonis.

No biogrāfijas

Pēteris Zeile dzimis 1928. gada 14. janvārī toreizējā Jasmuižas pagastā. Mācījies Aglonā un Preiļu vidusskolā, kuru beidzis kā 2. izlaiduma absolvents 1947. gadā. Absolvēta LVU Filoloģijas fakultāte un aspirantūra filozofijā. Strādājis laikrakstā «Padomju Jaunatne».

Kopš 1951. gada — docētājs, vēlāk profesors un estētikas un mākslas zinātņu katedras vadītājs Latvijas Valsts mākslas akadēmijā. Latgales pētniecības institūta kultūras vēstures grupā darbojas kopš 1992. gada. Lasījis studentiem estētikas vēsturi, estētikas un mākslas kritikas, teorijas un metodoloģijas kursus, arī Latgales kultūras vēstures kursu Rēzeknes augstskolā. Pētījis estētiskās domas vēsturi Latvijā, īpaši Latgalē.

Ir Rakstnieku savienības biedrs kopš 1960. gada. 2006. gadā saņēmis Preiļu rajona padomes iedibināto Bronislava Spūļa prēmiju par ieguldījumu latgaliskā kultūras mantojuma vērtību saglabāšanā.

Dižais latgalietis

Izdota virkne grāmatu un monogrāfiju. 2006. gadā iznāca Mākslas akadēmijas profesora Pētera Zeiles apjomīgākais darbs «Latgales kultūras vēsture. No ledus laikmeta līdz mūsdienām» — 800 lappuses bieza grāmata ar 300 attēliem.

Savu 85. dzimšanas dienu mūsu izcilais novadnieks sagaida ar raženu darbu. Top grāmata «Latgales periodika (1862 — 2012)». Kā informē Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša, tas būšot aptuveni 300 lappuses biezš darbs ar vairāk nekā 100 ilustrācijām. Vienīgā no Latgales pašvaldībām, kura finansiāli atbalstījusi grāmatas izdošanu Latga-

les kultūras centra izdevniecībā, ir Preiļu novada dome.

2003. gadā janvārī Pēteris Zeile rakstīja zīmīgas rindas: «Par latgalieti var uzskatīt cilvēku, kas izjūt nesaraucamu saikni ar nozīmīgām vērtībām Latgales kultūrā, nenorobežo sevi un nenostāda pretī latviešu tautas kopumam, bet, cik spējams, pieliek roku, lai vairotu tās stiprumu, vienotību, bagātību. Tātad — latgalietis ir nevis tautība, bet savdabīgas kultūras un mentalitātes mantinieks un uzturētājs».

Sveicam dižo latgalieti viņa dzīves jubilejā!

No atmiņu pierakstiem

1979. gada decembrī Pēteris Zeile pēc toreizējās Preiļu 1. vidusskolas novadpētnieku lūguma pierakstījis savas autobiogrāfiskās atmiņas, kas tagad glabājas Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumos. Ielūkosimies tajās!

«Es, Pēteris Jaņa dēls Zeile, esmu dzimis Daugavpils apriņķa Jasmuižas (Aizkalnes) pagasta Lielajos Mazuros. Mani vecāki bija zemkopji.

Agrinās bērnības atmiņas saistās ar ļoti zaļu, gleznainu apkārtni: vienā pusē Dubnas upe ar tajā ietekošo Jašu un liču pļavām; otrā — Latgales augstienes paceluma sākums ar krietniem uzkalniem Pelēcu pusē. Turpat Pelēcu, Luknas, Šusta ezeri.

Gan abās minētajās upēs, gan ezeros bērnībā tika pavadītas daudzas jaukas stundas maksšķērējot, peldoties, braucot ar laivu. Šī pieķeršanās ūdeņiem, maksšķērēšanai pavadījusi mani vienmēr; arī tagad gan agrā pavasarī, gan īpaši vasarā un arī ziemā pavadu pie upēm, ezeriem, arī jūras, tur aizvadu arī atvairinājumus (Talsu rajona Kolkas ciema «Košragā»). Īpaši skaista foreļu un vimbu maksšķērēšana, kaut arī nav peļama cita veida tamlīdzīga nodarbība. Vispār tā, līdzās ceļojumiem, tūrisma, ir ārkārtīgi nepieciešama garīga darba darītājam; pēc dienas, kas pavadīta ciešā, intīmā saplūsmē ar dabu, veselu nedēļu ir asa domāšana un laba noskaņa darbam.

Mana interese par rakstīto vārdu un pēc tam par literatūru pamodās visai agri. Lasīt iemācījās četru gadu vecumā no avīzēm (tās, šķiet, bija «Jaunākās Ziņas»),

● Grāmatas «Latgales kultūras vēsture» atvēršanas svētkos Rīgas Latviešu biedrības namā 2006. gadā. No kreisās — valsts kultūras inspektore Preiļu rajonā Elvira Brovacka, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja vadītāja Tekla Bekeša, grāmatas autors Pēteris Zeile, dzīvesbiedre Valentīna Zeile, Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore.

Andris Vējāns par Pēteri Zeili

Fragmenti no Andra Vējāna esejas «Pētera Zeiles meklējumu ceļi» 2002. gada janvārī — februārī.
«Kad mēs ar Pēteri Zeili esam iepazinušies? To grūti pateikt. Viņš ienāca manā dzīvē kā Latgale, kā jaunība, kā mūsu kopējie nākotnes nodomi. Jasmuižas, Aizkalnes zēns — tāds viņš palicis līdz šai dienai. Saglabājis savas Preiļu zemes pušu īpatnības un īpašības. Tās viņam palīdzējušas daudzās dzīves likstās un daudzos cerību gājienuos — no Aglonas kara ziemeļu pustumsas aiziet līdz Mākslas akadēmijas gaišajiem gaitenim un sapņiem, kur jauni mākslinieki rod iedvesmu to krāsu meklējumiem un salikumiem, bez kuriem nav iedomājama mūsu tēlotājas mākslas šodiena un vēl jo vairāk rītdiena.

Kad Pēteris sācis draudzēties ar literatūru? Arī to grūti pateikt. Varbūt ganu gaitās pie Dubnas. Raugoties mākoņos un apvāršņos, kas reiz savīļņojuši Raini, Jāni Ivanovu, Silajāņu māla Mākslas akadēmijas raksturā tas viss ir izjūtams — zemnieciski smagnējs miers un tāda divaini brāzmaina pārģalvība, kas atklājas mirkļos, kad aparāti darbi, izvilks krietns loms pusaizmirsta ezera malā.

Citās reizēs viņš ir noslēgts norūpējies. Par grāmatu pasauli un dzīvi, kas ir ap viņu. Tā šalc, dun, čukst, skumst un smejas, bet Pēteris iegrimst savā estētikā, un no turienes neviens nav spējīgs izraut viņu laikā. Viņš topošajiem māksliniekiem lasa estētikas vēsturi un pats atzīstas: «Tas ir visinteresantākais, ko es māku un spēju darīt.»

Bet vai tad būtu aizmirsta bērnības dienu zeme? Dubnas lēzenajiem krastiem piegulošais Lielo Mazuru, tēva sētas un tīrumu, lidzenums, Nidermuižas baznīcas torņu smailes, Pelēcu, Putānu un Višķu pauguraines... Un Jasmuiža! Vai to var aizmirst? Turp atkal un atkal aizlido Pētera Zeiles atmiņu putni. Bērnišķīgi priecīgi un pāragri sērīgi...»

ar kurām bija aplīmētas sienas kādā no istabām. Reizē iemācījosi lasīt gotu un latīņu burtus, jo toreiz iznāca avīzes un žurnāli, arī grāmatas abās rakstībās. 30. gadu vidū Latvijā gan notika konsekvanta pāreja uz latīņu burtiem.

Pirmā grāmata, kas nonāca manās rokās, bija par lauksaimniecības mašīnām ar daudziem zīmējumiem; patika gan bildes, gan lasīšana, kaut arī no lasītā (5 — 6 gadu vecumā) maz ko sapratu. Taču aizrāva pats lasīšanas process. Pirmās patstāvīgi lasītās grāmatas, kuru saturs vēl ļoti labi palicis atmiņā, bija R.Blaumaņa «Velniņi» un V.P.Lūdoņa «Mazā Anduļa pirmās bērnības atmiņas».

Taču samērā agri, tā ap 4. — 5. klasi «raku cauri» visai biežus sējumus — Kupera romānus par Amerikas indiāņiem, Henrika Senkeviča lielsējumu romānus no viņa kopotajiem rakstiem un citus darbus, kas vien gadījās pie rokās. Lasīts visvairāk tika garajos rudens un ziemas vakaros pie krietni spožas (15 cilindru) petrolejas lampas. Bieži vien lasīju priekšā un pārējie — māte, tēvs, vecmāte — stundām ilgi varēja pacietīgi klausīties, īpaši, ja romāns bija ar spriegu un aizraujošu sižetu. Toreiz ne radio, ne televīzijās ierīču nebija, un vakari bija jāaizpilda šādā veidā. Daudzreiz aizlasījos tālu pāri pusnaktij,

kamēr izdega petroleja, lampas deglis pārvērtās melnā ogle un istaba palika tumša. Tādā vizē bērnībā tiku «nolasījis» lielu kvantumu degvielas.

Taču ne tikai garie, aukstie vakari, bet arī vasaras dienas radināja pie lasīšanas, pie literatūras. Tās bija ganu gaitas, kas man personīgi šķita mokošas (agrie rīti, ganišana grišļainā, purvainā krūmājā), taču vienīgais labums bija, ka varēja pēc sirds patikas izlasīties grāmatas. Ja šodien gan pieaugušie, gan bērni nevar sūdzēties par grāmatu trūkumu, drīzāk par laika trūkumu to apgūšanai, tad toreiz, manā bērnībā, Latgalē, sevišķi vasarā, kad skolas mazā bibliotēciņa (kas satīpa vienā skapi) bija ciet. Mēs — lasošie bērni, izjutām stipru grāmatu badu. Grāmatām mainījāmies gan ar māsiņu, kas dzīvoja kaimiņos, gan centos sameklēt pie radiem un paziņām, bet vienalga to pietrūka. Tāpēc vienu un to pašu grāmatu lasīju vairākas reizes, piemēram, E.Remarka romānu «Rietumu frontē bez pārmaiņām» — trīs reizes, H.Senkeviča «Caur tuksnesi un džungļiem», «Skaistākās latviešu tautas pasakas» — četras reizes utt.

Interesi par lasīšanu, rakstīšanu, literatūru veicināja tas, ka Niedru pamatskolā (tagad — Pelēcu pamatskola, red.) bija laba latviešu valodas un literatūras

skolotāja Marija Kraukle (Kropa), kas vēlāk mācīja šo pašu priekšmetu Rīgas pedagoģiskajā skolā.

Bērnībā samērā bieži devos (parasti vecāku pavadībā, bet vēlāk ar kādu draugu vai arī viens) uz Jasmuižu, kur bija radi. Te sātku vecus ļaudis, kas vēl tūri labi atcerējās Raini, kad tas šurp braucis no Rīgas ģimnāzijas pavadīt savas «suņu dienas» un no Pēterburgas universitātes studentu brīvdienās. Patiesībā tas bija vēl pirms 1905. gada revolūcijas. Tajā laikā Rainis tulkoja latviešu valodā Puškina drāmu «Boriss Godunovs», Gētes «Fausta» atsevišķas nodaļas. Te uz kāda ceļa stabiņa viņš pirmoreiz ieraudzījis uzrakstu «Rainis», kas kļuva par ģeniālā latviešu tautas dzejnieka pseidonimu.

Vispār ar Jasmuižas apkārtni, kas Raini iedvesmoja uzrakstīt «Munu jaunu diņu zeme» un citus darbus, saistās daudz jauku atmiņu — vēžošana Jašas upē, klaiņošana pa tās stāvajiem krastiem augšpus tagadējā Raiņa muzeja un vecajam dzirnavām, sarīkojumiem skolā un tā tālāk. Ļoti iespējams, ka saskarsme ar Raiņa vietām radija pastiprinātu interesi pret pašiem Raiņa darbiem, kas tika lasīti bieži, ar interesi, bez piespiešanās skolas programmas dēļ...»

Sagatavoja L.Kirillova

BURTNIEKI

Čūska atgādina: šis būs viņas gads

Burtņieku novada «Kalnērmanēnu» saimniece **Nina Terebilova** 2. janvārī savā virtuvē ieraudzīja čūsku. Viņa stāsta.

— Piecēlos paagri. Uzvarīju virtuvē kafiju, tad istabā skatījos televīziju. Ap pulksten 11.00 gāju atkal uz virtuvi. Kad ieslēdzu gaismu, uz grīdas ieraudzīju lēni lokoties tumši melnu čūsku. Kad tā izslēja galvu, nobijos un sāku kliegt, līdz sapratu, ka mani jau neviens nedzird. Visvairāk baidījos, ka čūska tūdaļ kaut kur ielidīs, nedabūšu to no dzīvokļa ārā un man būs jādzīvo bailēs, kad tā atkal izlidīs. Tādēļ uzmetu čūskai virsū vilnas šalli un zvanīju pa mobilo kaimiņam, kļiedzu: «Nāciet palīgā, man mājā čūska!».

Anna un Rūdolfs atskrēja ātri. Rūdolfs mierināja, teica neuztraukties, jo tā nav indīgā, bet gan zalktis, tam ir dzeltenas ausiņas. Kaimiņš droši paņēma čūsku rokā. Tā neko neprotēja, bet uz rokas pat saritinājās. Spriedām, kur zalkti likt. Vienkārši izmest ārā negribējām, jo domājām, ka netaisnīgi no ziemas miega pamodusies, tā tur nosals. Rūdolfs nosprieda čūsku aiznest uz siena šķūni.

Kad pārsteigums pārgāja, domājām, no kurienes čūska varēja līdz virtuvei tikt: no ārējām durvīm vispirms ir liels priekšnams, tad priekšstaba un tikai tad virtuve, kurai ir betonēta grīda. Pagraba arī apakšā nav. Māja gan ir vismaz 100 gadus veca. Lai kā re-

montējām, pamatos spraugas ir palikušas, pa kurām peles, reizēm arī žurkas nāk iekšā. Var arī būt, ka zalktis ziemas guļā bija malkā, kas vēsajā priekšnamā tika sanesta jau rudenī, un pamodies lida uz virtuvi padzerties, jo te man stāv kaķim barība, arī bļodiņā piens. Lai nu arī zinu, ka šis čūska nav indīga, tomēr esmu satraukusies, ka vēl kāda var parādīties. 11 gadus jau te dzīvoju, mājas apkaimē nevienu čūsku pat vasarās nebiju redzējis. Kaimiņi gan mani mēģina: melnais zalktis Melnās Čūskas gadā būšot man laimi atnesis.

«Kalnērmanēnos» piedzīvoto komentēja Rīgas zoologiskā dārza terārija nodaļas vadītājs Arkādijs Poppels:

— Bija ziņa, ka Kurzemē atkusnī jau ir redzētas pat gausi lēkājās vārdes, bet vēsts, ka tik agri pamodies arī zalktis, turklāt Vidzemē, šogad Latvijā ir pirmā. Viņš droši vien gulēt bija aizgājis vai nu mājas pamatos, vai citur mājas tuvumā. Kad daždien temperatūra uzskrēja virs plus četriem grādiem, tieši mājā tuvumā, kur papildu siltums nāk arī no ēkām, temperatūra jau varēja uzkāpt arī līdz plus septiņiem grādiem. Tādā temperatūrā ziemojošie rāpuļi var sākt arī mosties. Šā vai tā, šis Latvijā ir pietiekami rets gadījums, jo janvārī visiem rāpuļiem vēl vajadzētu gulēt.

Kaimiņš, aiznesdams zalkti uz siena šķūni, izdarīja vispareizāko, ko šajā brīdī varēja darīt. Zalktis, kamēr temperatūra vēl bija plu-

sos, tur varēja atkal normāli aiziet atkārtotā ziemas guļā. Viņš šķūnī pats atrada sev vislabāko ziemošanas vietu un saritinājās tur līdz pavasarim. Ja saimniece stāsta, ka mājā ir peles, iespējams, ka zalktis virtuvē ielida tieši pa peļu alu, jo pēc pamošanās rāpuļis tūdaļ arī sāk meklēt barību, un pele zalktim ir tikams kumoss.

Tomēr kaķim izliktā barība virtuvē un piens bļodiņā zalkti nepievilināja. Čūska ēd tikai dzīvu barību — vardītes, peles. Pat svaigu gaļu tās neēdīs. Arī pieņēmums, ka zalktis dzer pienu, ir leģenda. Mēs intereses pēc to esam pārbaudījuši: nu nesūc zalktis pienu, labākā gadījumā vien to uzskata par līdzvērtīgu ūdenim. Kad viņš pienu ar mēlīti iztausta, izskatās gan, ka to lok, bet tā jau viņš tausta visu, jo mēle čūskai ir sensori, ar kuriem tā visu novērtē.

Vairāki zalkši vienkopus uz ziemošanu pulcējas kaut kur mežā, bet pie mājām, kūtiņās parasti ziemo pa vienam. Arī pāroties tie sāk ne agrāk par aprīli. Kad nokūst ledus, zalkši lien ārā, sāk sildīties. Tad ir arī tādi brīnumi, ka mežmalā čūskas salien augšā pat uz eglīšu, priedīšu un bērzu zariem un tajos karājas.

Ziemas guļā ir arī čūskām zoodāržā. Latvijas čūskas tiek turētas tādā temperatūrā, lai gulētu līdz marta vidum. Tā saucamā neistā ziemas guļā ir tropiskajām čūskām, kurām temperatūra tiek turēta ap 20 grādiem, kas tām jau

● Kad Nina Terebilova nobijusies no čūskas, arī kaķis Persis rāpuļim baidījies tuvoties.

nozīmē ziemu. Šis čūskas aktīvas kļūst vien pie 30 grādiem. Taču terārijs ir pietiekami labi izgaismots, tādēļ apmeklētājiem tāpat ir interesanti. Turklāt nu jau trešo gadu līdz 29. janvārim zoodāržā ir Ziemas nakts, kad apmek-

lētāji tajā var uzturēties līdz pulksten 21.00 un vērot dzīvnieku nakts dzīvi. Prieks, ka daudziem vēl ir interese par dzīvo dabu. Prieks arī par cilvēkiem, kas Burtņieku novadā pasaudzēja zalkti.

«Liesma»

JĒKABPILS

Izvietots pirmais kaķu namiņš Jēkabpilī

Reaģējot uz daudzkārtējiem iedzīvotāju lūgumiem, pie ēkas, kas atrodas Pils rajonā 12, novietota pirmā no četrām kaķu mājām. Pārējās trīs tuvākajā laikā paredzēts izvietot Celtnieku, Viesītes un Bebru ielu mikrorajonos.

Kā informē pilsētas saimniecības departamenta direktors Raits Sirmovičs, iniciatīva par mājiņu nepieciešamību pilsētas ielās klaiņojošajiem kaķiem nākusi no pašiem iedzīvotājiem. Atsaucoties uz to, Jēkabpils pilsētas pašvaldība atvēlējusi nepilnus tūkstošus latu četru šādu objektu izveidei, no kuriem katrs izmaksājis nedaudz

virš 200 latiem. Kaķu māju izskats, izmēri un citas detaļas veidotas, balstoties uz informāciju par līdzīgiem objektiem internetā, bet mājiņu izgatavošanu pēc pašvaldības lūguma uzņēmās pašmāju uzņēmums «D.D. Stars». Mājiņa izvietota līdzās jau esošajai — pašu entuziastu veidotajai konstrukcijai atkritumu savākšanas vietā un atradīsies tur pastāvīgi. Jācer, ka to novērtēs arī paši tās iemītnieki. «Lai arī mājiņa ir nosiltināta un tajā vajadzētu būt silti, jāņem vērā, ka kaķi ir neatkarīgi dzīvnieki, kuri īpaši nepakļaujas dresīrai,» teic Raits Sirmovičs, izsakot cerību, ka šāda mājiņa būs nodēvēta, jo citu pilsētu pieredze

liecina, ka dzīvnieki šīs mājiņas tomēr izmanto.

Kas attiecas uz kaķu mītnes turpmāko likteni un tās uzturēšanas un kopšanas darbiem, tad šeit rūpes nu galus uz pašu iedzīvotāju pleciem.

● **Kaķu mājas nepieciešamība ir iedzīvotāju lūgums, norāda pilsētas saimniecības departamenta direktors Raits Sirmovičs (attēlā). Tā paredzēta klaiņojošiem dzīvniekiem. Mājiņas konstrukcija veidota tā, lai dzīvniekus pasargātu ne tikai no lietus un aukstuma, bet arī būtu ērti tīrāma.** «Jēkabpils Vēstnesis»

RĒZEKNE

«Mums šis brīdis ir ļoti svarīgs»

Pirms daudziem gadiem Viļānu draudzē ir izveidojusies skaista, aizkustinoša tradīcija. Svētās Ģimenes — Jēzus, Marijas un Jāzepa svētku dienā laulātie neatkarīgi no laulībā nodzīvoto gadu skaita tiek aicināti atjaunot laulības solījumu un saņemt īpašu svētību ģimenei.

30. decembrī Viļānu baznīcā līdz mūža beigām uzticīgi pildīt laulības zvērestu solīja vairāk nekā 40 pāri, kas laulībā stājušies pirms viena, 10, 20, 30 gadiem utt.

Tēvs Rinalds MIC, celebrējot Svēto Misi, atgādināja, ka ģimenei ir jābūt tai vie-

tai, kur cilvēkam gribas atgriezties. Kur smelties padomu, kā labi dzīvot? Atbilde vienkārša — Svētajā Ģimenē, kas ir paraugs katrā ģimenei.

Prāvests uzsvēra to, ka stipras ģimenes pamats ir garīgā dzīve. Ir svarīgi ģimene kopīgi lūgties, kopīgi iet uz baznīcu, pie grēksūdzes, lūgties vienam par otru.

«Laulības dzīve ir tad, kad sieva domā par vīru, vīrs domā par sievu un viens otram grib palīdzēt, viens otru grib atbalstīt. Laulības un ģimenes dzīve ir vieta, kur cilvēki viens otram palīdz augt svētumā,» tā savā sprediķī teica tēvs Rinalds MIC. Viņš aicināja ģimenes stiprināt laulības

saites, dodoties arī kopīgos svētceļojumos. Svētku reizē uz Viļāniem bija svētceļojušas vairākas ģimenes.

Liesma un Rolands Blezūri mērojuši ceļu no Garciema Carnikavas novadā:

«Mums šis brīdis ir ļoti svarīgs. Tāpēc esam šeit. Mēs vēlējam apliecināt viens otram savu mīlestību, uzticību, dodam tādu gaišumu gan sev, gan arī pārējiem. Šī vieta ir tā, kur mājā mūsu sirds. Šie priesteri mūsu ģimēni ir saliedējuši vēl vairāk. Šogad vasarā, svinot mūsu laulības piecus gadus, atjaunojām laulību solījumus Viļānu baznīcā tieši kāzu dienā. Izdzīvojām to skaisto dienu vēlreiz un vēl spilgtāk.»

Ari Dace un Raimonds Vilciņi no Vārkavas novada savu laulības solījumu atjaunoja ne pirmo reizi: «Tas vajadzīgs, lai atcerētos atkal no jauna. Tas palīdz audzināt sevi atbildības sajūtu par mūsu izdarīto izvēli būt kopā. No vienas puses, tas ir vienreiz uz visu mūžu izdarīts, bet tajā pašā laikā mums ir šī iespēja katru gadu no jauna vēlreiz un vēlreiz apliecināt sev un otram cilvēkam, ka mēs turpināsim, mēs centīsimies un kopā augsim.»

Pēc vārdiem «tagad vīrs drīkst noskūpstīt sievu» baznīcu pāršalca aplausi par godu jaunlaulātajiem.

«Rēzeknes Vēstis»

Saeima veic grozījumus Kriminālprocesa likumā

Saeima 20. decembrī trešajā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Kriminālprocesa likumā, kas saskaņā ar procesuālo regulējumu ar jauno Kriminālprocesa redakciju, kurā būtiski mainīta kriminālsodu politika.

Ar likuma grozījumiem no trim mēnešiem uz 30 dienām tiek samazināts pieļaujamais apcietinājuma termiņš par kriminālpārkāpumu. Ņemot vērā, ka saskaņā ar jauno Kriminālprocesa likumu par kriminālpārkāpumu var piemērot brīvības atņemšanu, kas nav ilgāka par trim mēnešiem, nav samērīgi paredzēt, ka personu apcietinājumā var turēt maksimāli iespējamo soda termiņu.

Likums nosaka konkrētus apcietinājuma termiņus nepilngadīgajiem. Iepriekš bija noteikts, ka tas nevar pārsniegt pusi no maksimālā iespējamā termiņa, kas atsevišķos gadījumos radījis neskaidrības apcietinājuma termiņa noteikšanu.

Saskaņā ar jauno regulējumu par pamatu apcietinājumam varēs būt ne tikai pirmās instances tiesas spriedums, bet jebkuras instances spriedums, kurā piemērota brīvības atņemšana. Var būt situācija, kad pirmās instances tiesa personu attaisno, bet apelācijas kārtībā šis spriedums tiek atcelts un tiek piemērota brīvības atņemšana. Tādēļ likumā jānosaka pamats apcietinājuma piemērošanai šādos gadījumos.

Procesa virzītājam tiek paredzēts pienākums gadījumos, ja noziedzīgu nodarījumu izdarījis nepilngadīgais, un kriminālprocesā ir iespējams izlīgums, par to informēt Valsts policijas dienestu (VPD). Patlaban tas nav obligāti, un procesa virzītāji salīdzinoši reti izmanto iespēju ar VPD starpnieku palīdzību veicināt izlīgumu.

Likumā tāpat paredzēts noteikt, ka kriminālprocesu var izbeigt arī gadījumā, ja persona noziedzīgu nodarījumu ir izdarījusi laikā, kad tā bija pakļauta cilvēku tirdzniecībai un tika piespiesta to izdarīt.

Grozījumi Kriminālprocesa likumā, kā arī saistītie grozījumi Kriminālprocesa likumā un pieņemtie grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā stāsies spēkā 2013. gada 1. aprīlī.

Ja līdz ar Kriminālprocesa grozījumiem 1. aprīlī noziedzīga nodarījuma klasifikācija mainās no smagāka uz vieglāku, līdz tam uzsāktajos kriminālprocesos procesuālie termiņi nosakāmi atbilstoši tai noziedzīga nodarījuma klasifikācijai, kāda tā bija līdz 2013. gada 31. martam.

Savukārt, ja pēc Kriminālprocesa grozījumu spēkā stāšanās apcietinājuma termiņš aizdomās turētai vai apsūdzētai personai pārsniedz maksimālo brīvības atņemšanas soda termiņu, ko saskaņā ar jauno likuma redakciju tiesa var piespriest par noziedzīgu nodarījumu, apcietinātā persona būs nekavējoties jāatbrīvo.

Uzieta akcizēto preču nelikumīga glabātuve

● Garāžā atklāta īsta noliktava, kur glabāts alkohols, cukurs, cigaretes un citas preces.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka Daugavpilī uzieta akcizēto preču nelikumīga glabātuve. 7. janvārī Kriminālprocesa darbinieki, veicot operatīvos pasākumus cīņā pret akcizēto preču nelikumīgu apmaiņu, kādā garāžā Daugavpilī konstatējuši nelikumīgu cigarešu un alkohola glabātuvi. Kopumā atsavinātas vairāk nekā 344 000 cigaretes un gandrīz 470 litri dažāda alkohola. Noskaidrots, ka atsavinātās preces no noliktavas tika sadalītas pa točkām.

Saistībā ar notikušo policija pārbauda garāžas saimnieku, 1966. gadā dzimušu vīrieti. Uzsākts kriminālprocess pēc Kriminālprocesa 221.2 panta otrās daļas «Par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai pārvietošanu, ja tā izdarīta lielā apmērā». Iespējamais sods — brīvības atņemšana uz laiku līdz pieciem gadiem vai piespiedu darbs, vai naudas sods līdz 100 minimālajām mēnešalgām, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Aizdomās par pensionāres aplaupīšanu aizturēts jauns vīrietis

Kā ziņo Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, 4. janvārī policijā saņemts iesniegums no kādas 78 gadus vecas sievietes par to, ka iepriekšējā dienā pie viņas dzīvokli Daugavpils novada Kalkūnos ielauzies vīrietis. Iebrucēju sieviete pazinusi. Nodarot viņai miesas bojājumus, nolaupijis naudu, televizoru un telefonu.

Pēc šādas informācijas saņemšanas policijā tika uzsākts kriminālprocess. Izmeklēšanas un operatīvo pasākumu rezultātā 7. janvārī policijas darbinieki uz aizdomu pamata par šo noziegumu aizturējuši kādu 1991. gadā dzimušu vīrieti, kurš dzīvojis cietušajai kaimiņos. Aizturēšanas brīdī pie viņa atrasts nolauptais telefons, savukārt televizors bija pārdots.

Policija informē, ka aizturētais jau agrāk ir tiesāts, pašlaik gaida tiesu saistībā ar citiem noziegumiem, tajā skaitā arī par kādu laupīšanu. Policija turpina izmeklēšanu.

Lai izvairītos no soda, piedāvāja kukuli policistam

7. janvārī par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu Rēzeknē tika apturēts kāds autovadītājs, kurš, lai izvairītos no administratīvā soda, piedāvājis kukuli policijas amatpersonai.

Veicot profilaktisko reidu, policijas darbinieki Rēzeknē apturējuši kravas transportlīdzekļa vadītāju, kurš apdzīvotā vietā veicis apgrīšanās manevru tam neparedzētā vietā, līdz ar to pārkāpis satiksmes noteikumus. Lai izvairītos no par šo pārkāpumu paredzētā administratīvā protokola sastādīšanas, 1977. gadā dzimušais Krievijas Federācijas pilsonis piedāvājis policijas darbiniekam, kurš pildīja dienesta pienākumus, naudu.

Uzsākts kriminālprocess pēc Kriminālprocesa 323. panta pirmās daļas «Par kukuļa piedāvāšanu valsts amatpersonai, lai tā, izmantojot savu dienesta stāvokli, izdarītu vai neizdarītu kādu darbību kukuļdevēja interesēs». Par šādu likumpārkāpumu likums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai arestu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu līdz 120 minimālajām mēnešalgām.

Daugavpilī konflikta rezultātā sadurts sociālās mājas apsargs

6. janvārī ar durtu brūci krūšu kurvī slimnīcā tika nogādāts kāds 1969. gadā dzimis vīrietis. Pēc informācijas saņemšanas policijā nekavējoties sākta notikuma izmeklēšana. Uzsākts kriminālprocess pēc Kriminālprocesa 13. nodaļas «Noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību».

Operatīvo meklēšanas pasākumu rezultātā sais-

tībā ar notikušo policijas darbinieki aizturējuši 1962. gadā dzimušu vīrieti. Izmeklēšanā noskaidrots, ka Daugavpilī sociālajā mājā Ķīmiķu mikro- rajonā starp cietušo apsardzes darbinieku un aizturēto izcēlies konflikts. Rezultātā vīrietis apšāvējis ar nazi. Uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana, policija skaidro notikuma apstākļus un iemeslus.

Livānos policisti atsavinājuši lielu daudzumu narkotisko vielu

Realizējot operatīvo pasākumu kompleksu, Preiļu iecirkņa policijas darbinieki atsavinājuši lielu daudzumu — vairāk nekā 50 gramus — narkotisko vielu, ziņo A. Laizāne.

Pēdējo triju nedēļu laikā Preiļu iecirkņa kriminālprocesa darbinieki, realizējot operatīvo pasākumu kompleksu narkotisko un psihotropo vielu apkarošanas jomā, iecirkņa apkalpojamojā teritorijā atsavinājuši vairāk nekā 50 gramus narkotisko vielu. Aizturētas četras personas, uzsākti divi kriminālprocesi par narkotisko vielu nelikumīgu apriti.

Aizvadītā gada nogalē kriminālprocesa darbinieki Livānu dzelzceļa stacijā aizturējuši agrāk tiesāto 1973. gadā dzimušu vīrieti, pie kura tika atrasti vairāki polietilēna maisiņi ar gaišu vielu. Tika noskaidrots, ka tajos bija vairāk nekā 14 gramu metamfetamīna. Tiesa piemērojusi aizturētajam drošības līdzekli apcietinājumam.

Savukārt 7. janvārī Livānos aizturēti trīs vīrieši, pie kuriem atrasti vairāk nekā 43 gramu metamfetamīna. 9. janvārī tiesā lemts par apcietinājuma piemērošanu 1988. un 1974. gadā dzimušiem vīriešiem, kuri agrāk jau bijuši tiesāti. Abos gadījumos uzsākti kriminālprocesi, turpinās izmeklēšana.

Par laupīšanām Rēzeknē aizturēts jauniešs

Agrā 9. janvāra rītā policijā saņemta informācija par to, ka Rēzeknē nenoskaidrota persona, pielietojot fizisku spēku, kādai 1953. gadā dzimusiai sievietei nolaupija somiņu ar naudu un dokumentiem. Par minēto laupīšanu tika uzsākts kriminālprocess.

Pēc pāris stundām policijā saņemta vēl viena ziņa par laupīšanas mēģinājumu Rēzeknē. Kāds jauniešs, pielietojot fizisku spēku, mēģinājis aplaupīt 1955. gadā dzimušu sievieti. Šis laupīšanas mēģinājums uzbrucējam gan nebija izdevies un viņš aizturēts.

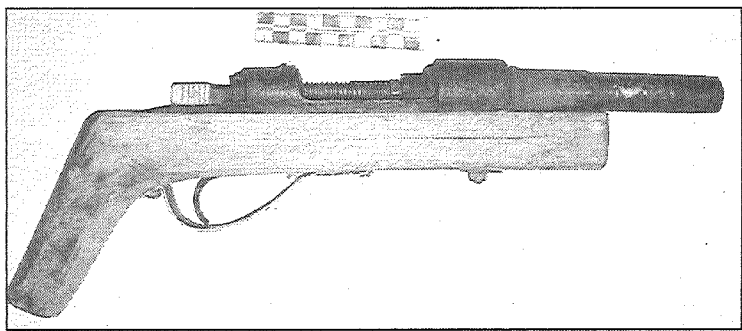
Pirms neilga laika aizturētais, 1994. gadā dzimušais puisis, bija nonācis policijas redzeslokā par līdzīga rakstura noziegumiem. Viņš arī atzinis savu vainu abās laupīšanās. Tiek lemts par drošības līdzekļa — apcietinājuma — piemērošanu. Policija turpina kriminālprocesa izmeklēšanu.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Privātmājā Ludzas novadā atrasti nelikumīgi šaujamieroči

Ludzas iecirkņa policijas darbinieki, izmeklējot 4. janvārī uzsāktu kriminālprocesu par šaujamieroča, šaujamieroča municijas glabāšanu bez atbilstošas atļaujas, veikuši sankcionētu kratīšanu kādā privātmājā Ludzas novada Pildas pagastā.

Kratīšanas rezultātā atrasti un atsavināti dažādi šaujamieroči — viena medību bise, divas paštaisītas šautenes un dažāda šaujamieroču municija. Aizdomās turamajam, kādam 1969. gadā dzimušam vīrietim, draud brīvības atņemšana uz laiku līdz desmit gadiem. Pēc Kriminālprocesa 233. panta

● Viena no Pildas pagastā konfiscētajām paštaisītajām šautenēm.

otrās daļas uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana.

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMS, LĪDZJŪTĪBAS

*Daudz gaišu dienu gaidīt un sveikt,
Daudz labu darbu plānot un veikt,
Daudz mīlu vārdu dzirdēt un teikt,
Daudz siltu staru dzīves saulei,
Daudz skaistu dienu nākotnei.*

**Sirsniņi sveicu
Jāzepu KOTĀNU
dzimšanas
dienā!**
Māsica no Rožupes

**SIA "Pūres dārzi" sestdien,
19. janvārī, Preiļu tirgū
aicina iegādāties
dažādu šķirņu ābolus.**
Cena sākot no 0,30 Ls/kg.
Informācija pa tālr. 29249450.

Lauksaimniecības uzņēmums
Riebiņos AICINA DARBĀ
galveno grāmatvedi.
Tālr. 26163332, 29289265.

Lauksaimniecības uzņēmums Riebiņos
AICINA DARBĀ **slaucējas (jus),
teļkopējus, lopkopjus.** Palīdzēsim
atrisināt dzīvošanas jautājumu.
Tālr. 26163332, 29289265.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svairi.
Tālr. 26142514, 20238990.

**Pērk metāllūžņus, auto,
demontāža.**
Augstas cenas.
Strādājam bez brīvdienām.
Tālr. 29198531.

UNO PĒRK
WOOD

vīsa veida cirsma, mežus,
kā arī papīrmalku, zāģbaļķus,
taras klučus.

TŪLĪTĒJA APMAKSA!
Kokvedēja pakalpojumi.
Tālr. 29809191

SIA Lauku Miesnieks
iepērk mājlopus
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svairi.
Tālr. 20207132.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Svairi. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

**SIA "Govs centrs" iepērk
piena teļus līdz 42 d. vecus.**
Augstākās cenas. Tūlītēja samaksa.
Tālr. 26609182.

Agri dzīves saule dzisa,
Rozes vīta plaukumā,
Dzidrie smaidi, raitie soļi
Ilgi paliks atmiņā...
**Visdziļākā līdzjūtība
sievai Ļubovai un bērniem,
miļo vīru un tēti Ivaru LEPERU
pēkšņi zaudējot.**
Vedējmāte Viļakā

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt
spētu...
**Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Pēterim Trubačam, TĒVU
aizsaulē aizvadot.**
Preiļu 1. pamatskolas kolektīvs

PAZIŅOJUMS.
No 2013. gada 1. februāra pārtrauc
darbu Martas Veitas ģimenes ārsta
prakse Preiļos, Raiņa bulvārī 13.
Iedzīvotājus lūdzu pāreģistrēties pie
cita brīvi izvēlēta ģimenes ārsta. Atvai-
ņojos par sagādātajām neērtībām.
Ar cieņu ģimenes ārste
Marta Veita

**17. janvārī pie t/c "Oga"
pārdos kvalitatīvu gultas veļu
no Igaunijas, kā arī segas un
spilvenus (1,50 - 2,50 Ls).
Plaša izvēle.**

**Z/s par augstām cenām
PĒRK MEŽUS un ZEMI
Latgalē.**
Tālr. 26544864, 29215325.

**SIA "ALVSTRE" iepērk dzīvsvārā
liellopus un aitas.**
T. 651 97414

Jūsu uzņēmuma reklāma
laikrakstā "Novadnieks" ir labs
veids, kā piesaistīt jaunus
klientus! Nāciet uz redakciju
Brīvības ielā 14, Preiļos.
Zvaniet pa tālr. 65307057.
e-pasts novadnieks@inbox.lv

Pārdod

RENAULT MEGANE 2004., 1,5 DCI,
pelēka, no Beļģijas. Cena 3400 EURO.
Tālr. 26881744.

Bibliotēkā — divu māsu jaunrade

• Ieskats izstādē.

Preiļu galvenās bibliotē-
kas bērnu literatūras
nodaļā skatāma glezno-
jumu un zīmējumu izstāde, kurā
ar savu jaunradi iepazīstina divas
māsas — Jūlija un Katrīne
Vasiļevskas no Preiļiem. Stāstot
par sevi, Jūlija saka tā: «Esmu
dzimusi un augusi Latgalē, stu-
dējusi Rīgā. Meitene, kura ir au-
dzināta kultūru un tradīciju
mikslī. Jauniete, kurai apkārt
vienmēr ir «tonna» mīlestības,
kas liek smaidīt, mīlēt, rūpēties
un radīt. Nelabojama optimiste,
un arī tumšajās dzīves krāsās
spēju saskatīt skaisto.»

Jūlija zīmē, bet, kā pati atzīst,

neuzskata sevi par mākslinieci,
glezno, bet nepieskaita sevi pie
gleznotājiem. Viņai patīk savus
pārdzīvojumus, iespaidus un do-
mas izteikt zīmējumos. Mūža
tiek atrasta apkārtējā vidē, bet
tēli un krāsas ņemti no krātuves,
kas dziļi, dziļi paslēpti pašas
zemapziņā.

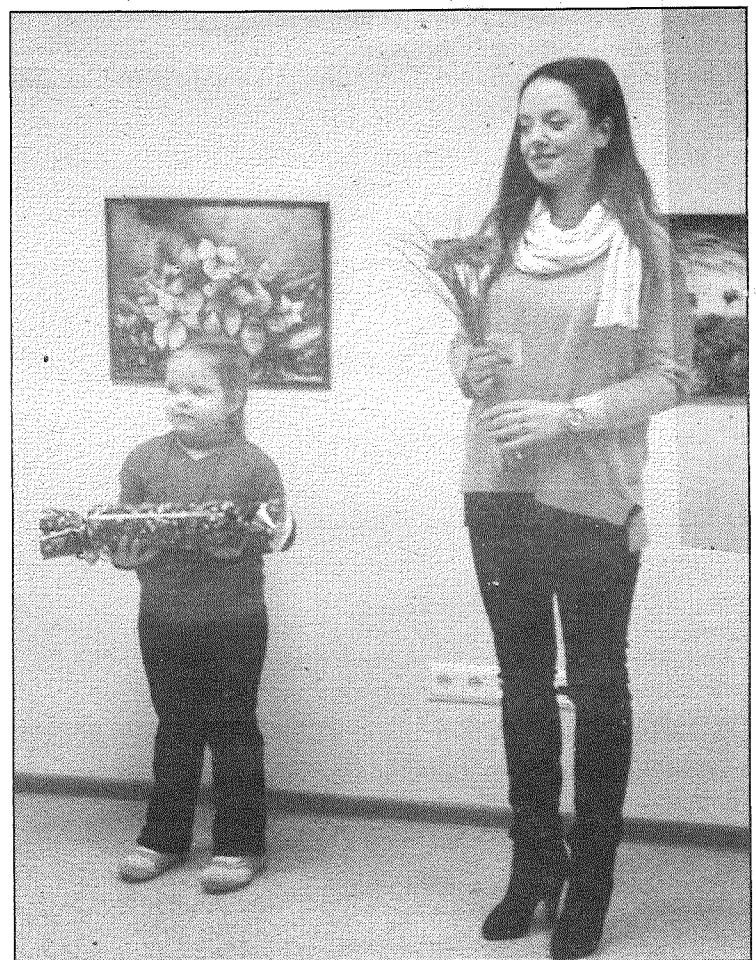
«Manos darbos nav absolūtas
patiesības, bet vienmēr ir atklāts
patiesums. Ņemot otu rokās, at-
veru savu sirdi, tādēļ ceru, ka
katrs, kas aplūkos manus dar-
bus, atradīs tajos kādu atziņu
priekš sevis,» teic jaunā māksli-
niece.

Jūlija ir pārkāpusi 20 gadu

sliksni, savukārt viņas mazajai
māsiņai Katrīnei ir seši gadi.
Pašlaik viņa apmeklē pirmssko-
las izglītības iestādi «Pasaciņa».
Katrīne ir jaunākā ģimenē, ļoti
mīlēta un lolota. Viņai ir vecākā
māsa un brālis. Meitenei patīk
zīmēt, dejot, dziedāt. Īpaši patīkot
zīmēt fejas — lielas un mazas, ar
spārniem un bez tiem. Viņa aiz-
raujas arī ar japāņu animācijas
filmām un sapņo, ka pieaugusi
apmeklēs šo skaisto zemi.

Abu māsu zīmējumu izstāde
bibliotēkā aplūkojama līdz jan-
vāra beigām.

Sagatavoja L.Rancāne

• Jūlija (no labās) un Katrīne Vasiļevskas savu darbu izstādes atklāšanā.

ABONĒ ŠODIEN — SAŅEM LAIKRAKSTU PĒC 5 DARBA DIENĀM.

Ja piemirsies abonēt "Novadnieku", izmanto "Latvijas Pasta" jauno pakalpojumu internetā www.abone.pasts.lv un "Novadnieka" redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, vai interneta mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana".

ABONĒT IR LĒTĀK NEKĀ PIRKT!

